

صفر تا صد صفرزدایی از پول ملی

در صفحه یک

یکشنبه ۱۶ شهریور ماه ۱۴۰۴ سال نوزدهم شماره ۳۳۹۴ قیمت ۵۰۰۰ تومان

۶ گزارش

بررسی نقش زبان فارسی در تاریخ

چرا فارسی زبان ملی ما ایرانیان است؟

طرح نو؛ سردبیر آنچه امروز ما آن را زبان فارسی می نامیم، پیشینه شگفتی را پشت سر گذاشته است. از ساختار واجی تا دستور. زبان فارسی در گذشته دارای جنس، شمار و پایانه صرفی بود. این ساختار با گذر زمان دچار تحول می شوند. این تحول در دوره میانه زبانی را تشکیل می دهد که در آن اثری بسیار ناچیزی از صرفی بودن پیوسته و زبان به سوی تحلیلی شدن پیش می رود. از نظر علم زبان شناسی، در زبان صرفی شناسه ها نقش واژه را مشخص می کنند در حالی که در زبان تحلیلی (فارسی میانه، دری و فارسی نو)، ترتیب واژه ها (word order) یا حروف اضافه نقش را تعیین می کنند.

آنچه هدف اصلی این پژوهش است، بررسی تحول زبانی و تاثیر آن بر شکل گیری یک زبان ملی است. زبان فارسی زبان ملی است و هیچ کس نمی تواند این را کتمان کند. در دوره های تاریخی حتی با وجود حکومت های عرب و ترک زبان، باز این زبان فارسی بود که زبان دیوانی حکومت ها را تشکیل می داد. یکی از ویژگی های شگفت زبان فارسی، خلأ بودن آن است. این خلأ (حل کنندگی) بودن در گذر زمان باعث شده است که ساختار نحو و واجی زبان تغییری نکند. برای نمونه هیچ فارسی زبانی «ص» را به گونه ای عربی تلفظ نمی کند، بلکه ساختار واجی قدرتمند فارسی آن را به مانند «س» برگردان کرده است. این نمونه حتی در فعل نیز رخ داد. برای نمونه فعل left به معنای ترک کردن، در فارسی خل ...

طرح نو

روزنامه کثیرالانتشار

۲ سرمقاله

اتحاد ملی؛ سپری پولادین در برابر امواج جنگ

طرح نو؛ سردبیر

تاریخ بشریت، گواه صادقی بر این مدعاست که در کوران بحران ها، از جنگ های ویرانگر گرفته تا بلایای طبیعی و بحران های اقتصادی، تنها ملتی که توانسته است تار و پود اتحاد ملی خود را حفظ کند و انسجام اجتماعی را در اولویت قرار دهد، توانسته است از گردنه های سخت عبور کرده و خود را به ساحل امن نجات برساند

جنگ؛ آزمونی سخت برای همبستگی ملی

در دوران جنگ، ملت ها نه تنها با دشمن بیرونی، بلکه با آزمون های درونی نیز روبرو می شوند. تهدید، ترس، کمبود منابع و از دست دادن عزیزان، عواملی هستند که می توانند به شکاف های اجتماعی دامن زده و انسجام ملی را سست کنند. در چنین شرایطی، رهبری خردمندانه، ارتباطات شفاف و هدف مشترک، نقشی حیاتی در حفظ و تقویت اتحاد ایفا می کنند. وقتی اتحاد ملت، فارغ از تفاوت های ...

بررسی طرح خاورمیانه بزرگ در گروه سیاسی طرح نو؛

رویای جدید برای یک جغرافیای کهن

تهدید به تجزیه و اهمیت انسجام ملی در ایران

در صفحه ۲

۲ گزارش

بررسی بازتاب سخنان مشاور رهبری درباره ی آمریکا و اروپا؛

رفتار تحقیر آمیز ترامپ با اروپا و واکنش های اروپایی ها

۳ ورزش

گزینه های

رومانیایی، سوئدی یا اسپانیایی برای جانشینی بیرانوند

صفر تا صد صفرزدایی از پول ملی

که در مجلس تصویب شد اما بعد از تصویب در مجلس شورای نگهبان به آن ایراد وارد کرد و دوباره به مجلس برگشت. در دولت سیزدهم هم از مجلس خواسته شد که این موضوع در اولویت قرار نگیرد و کنار گذاشته شود اما در دولت چهاردهم دوباره به جریان افتاد. موضوعی که دوباره از حذف ۴ صفر مطرح شده، رفع ایرادی است که شورای نگهبان وارد دانسته و کمیسیون اقتصادی هم می توانست این موضوع را در اولویت قرار ندهد.

به گفته صمصامی، نمایندگان بانک مرکزی در مجلس درباره حذف ۴ صفر از پول ملی سه استدلال مطرح کردند؛ استدلال اول این بود که با این اقدام حیثیت پول ملی حفظ شود، برای مثال در حال حاضر دلار مبادله ای حدود ۷۰ هزار تومان است و با حذف ۴ صفر یک دلار به ۷۰ ریال کاهش پیدا می کند. استدلال دوم این بود که با این اقدام، هزینه چاپ اسکناس را کاهش می دهیم. همچنین استدلال سوم این بود که امور حسابداری سهولت پیدا می کند.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه با این استدلال های بانک مرکزی مخالف هستم و مخالفت خود را هم در مجلس اعلان کرده ام، می گوید: اینکه با حذف ۴ صفر پول ملی کشور تقویت می شود، غلط است چرا که تنها واحد شمارش تغییر می کند برای مثال اگر یک دلار به ۷۰ ریال تغییر پیدا می کند، حقوق ۱۰ میلیون تومانی مردم هم ۱۰۰ تومان خواهد شد و به همین ترتیب تمام اعداد قیمتی به این شکل تغییر می کند بنابراین اساسا تقویت پول ملی با حذف صفر امکان پذیر نیست.

صمصامی می افزاید: اگر با حذف صفر، واحد پولی تقویت می شود، کشورهای دیگر هم برای تقویت پول ملی خود می توانند صفر حذف کنند و در دنیا مسابقه حذف صفرها به راه می افتاد و می توان به جای ۴ صفر، ۶ صفر را حذف کرد. در واقع حذف صفر نه تنها هیچ اثری بر روی متغیرهای کلان اقتصادی ندارد و بلکه می تواند اثر تورم زایی داشته باشد.

«وقتی صفر حذف می شود، نرخ کالایی که ۱۰۰ هزار ریال قیمت دارد به ۱۰ ریال تغییر می کند و اگر یک ریال به آن اضافه شود، به ۱۱ ریال افزایش پیدا می کند. در اذهان عمومی یک ریال، عددی قابل توجهی نیست اما وقتی اعداد به بالا روند شوند اثر قابل توجهی در رشد قیمت ها دارند و کسی نمی تواند ضمانت کند که جلوی این اثر روانی را بگیرد. اتفاقا این اثر تورمی در کشورهایی تجربه حذف صفر را داشتند رخ داده است.»

به گفته این عضو کمیسیون اقتصادی، می گویند کار کردن با صفرهای زیاد سخت است اما چند درصد جامعه با اسکناس کار می کنند؟ غالب جامعه با کارت بانکی و موبایل نسبت به تراکنش اقدام می کنند و تعداد صفرها در انجام امور حسابداری با توجه به شرایط، موضوعیتی ندارد که بخواهیم برای آن دست به اصلاحات پولی بزنیم./ایرنا

می توان گفت حذف صفر از اسکناس یک نوع اصلاحات ظاهری است که پیش نیاز آن برای انجام اصلاحات اقتصادی، مهار تورم است. اگر همزمان با حذف ۴ صفر از پول ملی، شاهد انضباط مالی دولت، آغاز اصلاح ساختار بانکی باشیم، این اقدام ظاهری حذف صفر می تواند نتایج مثبتی به همراه داشته باشد.

به گفته عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی تهران هدف از حذف ۴ صفر از اسکناس بهبود ماهیت اقتصاد نیست اما اگر زیرساخت های آن فراهم باشد، حذف صفر می تواند تنها به یک اصلاحات ظاهری محدود نباشد. مهم ترین زیرساخت مورد نیاز این اصلاح اقتصادی، کنترل تورم است و اگر این اقدام با کنترل تورم همراه باشد نتایج موثری در بهبود شاخص های اقتصادی خواهد داشت.

حذف صفر از پول؛ پیشنهاد تکراری و بی اثر؟

«حسین صمصامی» عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در گفت و گو با پژوهش ایرنا درباره بررسی آثار حذف ۴ صفر از پول ملی کشور اظهار می دارد: حذف صفر از پول ملی، موضوع جدیدی نیست؛ لایحه دولت مربوط به سال ۱۳۹۸

خودپرداز و کارتخوان ها و کاهش هزینه های نگهداری و پردازش داده ها از دیگر مزایای حذف صفر است. «حذف ۴ صفر همچنین منجر به کاهش هزینه چاپ اسکناس خواهد شد و اسکناس های خرد از چرخه پولی کشور جمع آوری می شود.»

عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی تهران با اشاره به حفظ اعتبار پول ملی با این اقدام، می گوید: از دیگر اهداف بانک مرکزی برای حذف ۴ صفر از پول، افزایش ارزش اسمی پول ملی و ایجاد اعتبار روانی برای پول ملی و بهبود تصویر بین المللی واحد پول است. باید توجه کرد که در حال حاضر یک میلیون ریال معادل یک دلار است و با حذف چهار صفر می توان اعتبار واحد پول ملی کشور را بهبود بخشید.

آرگون می افزاید: این اقدام باعث افزایش اعتماد به پول ملی می شود و اگر در کوتاه مدت حذف ۴ صفر با انجام اصلاحات اقتصادی همراه باشد می تواند به بازسازی اعتماد عمومی نسبت به اقتصاد کشور کمک کند. وی با بیان اینکه حذف ۴ صفر می تواند یک آمادگی ذهنی برای انجام اصلاحات عمیق اقتصادی باشد، تاکید می دارد:

روانشناختی است که ممکن است آثار مثبت و منفی متعددی بر پیکره اقتصاد و جامعه بر جای گذارد و به شرط مهیا بودن زیرساخت ها، می تواند آثار عمیق تری در اقتصاد داشته باشد. اما از سوی دیگر مخالفان می گویند برای اجرای این سیاست، در شرایط اقتصادی امروز کشور هیچ اولیوی مطرح نیست و اساسا حذف صفر نمی تواند اعتبار پول ملی کشور را حفظ کند و تاثیری هم در تحقق سایر اهداف پیش بینی شده از جمله کاهش هزینه چاپ پول ندارد.

بازسازی اعتماد عمومی به اعتبار پول کشور با حذف ۴ صفر

«عباس آرگون» کارشناس اقتصادی و عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی تهران در گفت و گو با پژوهشگر ایرنا درباره مزایای حذف ۴ صفر از پول ملی اظهار می دارد: حذف چهار صفر از پول مزایایی از جمله سهولت در محاسبه های مالی و حسابداری، کاهش تعداد ارقام در محاسبات و صدور چک انواع فاکتور دفاتر مالی و کاهش خطای انسان در وارد کردن و خواندن ارقام بزرگ دارد. همچنین افزایش کارایی سیستم های پرداخت و کوتاه شدن ارقام مبالغ در دستگه های

طرح نو؛ گروه گزارش

تسهیل محاسبات مالی و ایجاد اعتبار برای واحد پول ملی، از جمله دلایل صفرزدایی از آن عنوان شده اما مخالفان این اقدام می گویند برای اجرای این سیاست، در شرایط اقتصادی امروز کشور هیچ اولیوی مطرح نیست و مدعی اند حذف صفر نمی تواند اعتبار پول ملی کشور را حفظ کند.

یک قرن است که «ریال» به طور رسمی پس از ارقام و اعداد مربوط به داد و ستدها و نیز مبالغ اسناد قرار می گیرد اما در تمام این سال هایی که ما به یاد داریم، مبنای محاسبات ذهنی مردم «تومان» بوده است.

حالا تصمیم جدید پولی کشور این است که تومان رسمی شود و «محمدرضا فرزین» رییس کل بانک مرکزی اعلام کرده حذف چهار صفر از واحد پولی نهایی شده و پس از اجرای آن واحد پول ملی تومان و واحد خرد آن «قران» خواهد بود.

البته حذف صفر از پول ملی موضوع جدیدی نیست. سابقه پیشنهاد حذف صفر از پول ملی کشور به دهه ۷۰ بر می گردد. برای بار اول موضوع حذف صفر از پول ملی، در سال ۷۲ در دستور کار بانک مرکزی قرار گرفت اما مخالفان مانع از پیگیری شدند و از آن سال ها تا به امروز صفری از پول ملی حذف نشد.

اما در این مدت ترکیه ۶ صفر، ونزوئلا در مقطعی ۳ صفر، ۸ صفر و ۶ صفر، رومانی ۴ صفر، زیمبابوه ۱۰ صفر و ... حذف کردند که هر کشوری بنا بر شرایطی که داشت، تجربه خوب، بد و خنثی از حذف صفر را پشت سر گذاشت. موضوع مهم این است که در اغلب این موارد هدف از حذف صفر، تورم زدایی نیست.

صفر تا صد صفرزدایی از پول ملی

همان طور که رئیس کل بانک مرکزی کشورمان اعلام کرده افزایش تورم و کاهش شدید ارزش پول ملی در سال های اخیر، نسبت ارزش ریال به ارزهای خارجی را به شدت کاهش داده و این موضوع، علاوه بر آثار اقتصادی، منجر به افت غرور ملی شده بنابراین یکی از مهم ترین هدف ها از حذف صفر تقویت اعتبار پول ملی بوده است.

به این ترتیب باید گفت هدف بانک مرکزی از حذف صفر، کنترل تورم یا افزایش ارزش پول ملی نبوده و نیست، بلکه با این اقدام اصلاح ساختار واحد پولی و تسهیل محاسبات مالی را دنبال می کند.

به گفته موافقان این اقدام، حذف ۴ صفر که به ظاهر یک تغییر صرف در صورت بندی عددی پول به نظر می رسد، در بطن خود دارای ایجاد وسیع اقتصادی، اجتماعی و حتی

سرمقاله

اتحاد ملی؛ سپری پولادین در برابر امواج جنگ

طرح نو؛ سردبیر
تاریخ بشریت، گواه صادقی بر این مدعاست که در دوران بحران‌ها، از جنگ‌های ویرانگر گرفته تا بلایای طبیعی و بحران‌های اقتصادی، تنها ملتی که توانسته است تاز و بود اتحاد ملی خود را حفظ کند و انسجام اجتماعی را در اولویت قرار دهد، توانسته است از گردنه‌های سخت عبور کرده و خود را به ساحل امن نجات برساند.

جنگ؛ آزمونی سخت برای همبستگی ملی
در دوران جنگ، ملت‌ها نه تنها با دشمن بیرونی، بلکه با آزمون‌های درونی نیز روبرو می‌شوند. تهدید، ترس، کمبود منابع و از دست دادن عزیزان، عواملی هستند که می‌توانند به شکاف‌های اجتماعی دامن زده و انسجام ملی را سست کنند. در چنین شرایطی، رهبری خردمندانه، ارتباطات شفاف و هدف مشترک، نقشی حیاتی در حفظ و تقویت اتحاد ایفا می‌کنند. وقتی اتحاد ملت، فارغ از تفاوت‌های قومی، مذهبی و سیاسی، خود را در یک کشتی واحد و در مواجهه با امواج سهمگین بدانند، اراده‌ای پولادین برای مقاومت شکل می‌گیرد.

انسجام اجتماعی؛ نیروی محرکه مقاومت

انسجام اجتماعی به معنای همبستگی، اعتماد متقابل و احساس تعلق به یک جامعه واحد است. در دوران بحران، این انسجام به نیروی محرکه‌ای تبدیل می‌شود که افراد را به یاری یکدیگر، به فداکاری و از خودگذشتگی تشویق می‌کند. داستان‌های بی‌شماری از قهرمانی‌های مردمی در دوران جنگ و بحران وجود دارد که حاصل همین حس همبستگی و همدلی بوده است. جایی که مردم با تقسیم اندک داشته‌های خود، به یکدیگر روحیه می‌بخشند و با حضور در صحنه‌های مختلف، از کیان وطن دفاع می‌کنند.

پیامدهای تفرقه‌افکنی در دوران بحران

در مقابل، تفرقه‌افکنی، دامن زدن به اختلافات داخلی و ایجاد بی‌اعتمادی، سم مهلکی است که می‌تواند پایه‌های یک ملت را در بحرانی‌ترین دوران فرو بریزد. دشمنان خارجی همواره به دنبال بهره‌برداری از شکاف‌های داخلی هستند تا بتوانند ملت‌ها را از درون متلاشی کنند. تاریخی است که ملت‌هایی که نتوانسته‌اند انسجام خود را حفظ کنند، در برابر فشارها تسلیم شده و یا از هم گسیخته‌اند.

درس‌هایی برای امروز و فردا

امروزه که جهان همچنان با بحران‌های گوناگون روبروست، درس اتحاد ملی و انسجام اجتماعی بیش از هر زمان دیگری اهمیت دارد. تقویت حس میهن‌پرستی، ارج نهادن به تنوع فرهنگی و هویتی، ترویج گفت‌وگو و احترام متقابل، و تلاش برای رفع نابرابری‌ها، از جمله راهکارهایی هستند که می‌توانند به تحکیم پایه‌های اتحاد ملی کمک کنند. چرا که در نهایت، این ملت است که با انسجام خود، سپر بلای هر بحرانی خواهد بود و چراغ راه هدایت در تاریک‌ترین شب‌ها.

بررسی بازتاب سخنان مشاور رهبری درباره‌ی آمریکا و اروپا؛

رفتار تحقیر آمیز ترامپ با اروپا و واکنش‌های اروپایی‌ها

طرح نو؛ سردبیر
سخنان علی‌اکبر ولایتی درباره «تحقیر» دولت‌های اروپایی توسط آمریکا در دوره ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ، یک نکته کلیدی را گوشزد می‌کند و آن اینکه تعاملات میان واشنگتن و پایتخت‌های اروپایی در این دوره نه فقط مبتنی بر رقابت و یا رفاقت سیاسی، بلکه حامل پیامدهای راهبردی برای سیاست خارجی اروپا و منطقه‌ای مانند ایران بوده است. در این مقاله کوتاه، با تحلیل شواهد و رخداد‌های ملموس، می‌کوشم گفتار علی‌اکبر ولایتی را در چارچوب واقعیات بین‌المللی بررسی کنم.

زمینه تاریخی تقابل میان اروپا و آمریکا

به نظر می‌رسد که خروج یک‌جانبه از توافق هسته‌ای (برجام) در مه ۲۰۱۸ توسط دولت ترامپ و بازگرداندن تحریم‌های یک‌طرفه روی روابط آمریکا-اروپا تأثیر عمیقی گذاشت. اروپا رسماً خواهان حفظ برجام بود، اما ابزارهای اقتصادی و سیاسی محدودی در برابر فشارهای واشنگتن داشت. همچنین اقدامات ترامپ علیه نهادهای بین‌المللی، تهدید به تحریم شرکت‌ها و رهبران اروپایی و استفاده از سیاست «فشار حداکثری» علیه رقبای ایالات‌متحده، موجب تضعیف اتکای سنتی اروپا به نظم مبتنی بر قواعد شد.

بررسی ادعای ولایتی؛ آیا اروپا تحقیر شده است؟

اظهارنظرهای تحقیرآمیز، تهدید به خروج از ناتو، و اعمال تعرفه‌ها و تحریم‌های اقتصادی، همگی حاکی از برخورد تند و گاه یک‌جانبه‌ی ترامپ با شرکای اروپایی دارد. این اقدامات در سطح دیپلماتیک و عمومی، احساس بی‌احترامی و تحت فشار قرار گرفتن را تقویت می‌کنند. اما کشورهای اروپایی در برابر تهدیدهای اقتصادی آمریکا (به‌ویژه علیه شرکت‌های

بگیرد تا منافع راهبردی و اقتصادی خود را با آمریکا حفظ کند. فلذا فعال‌شدن مکانیسم‌های بین‌المللی در فضای سیاسی می‌تواند هم جنبه حقوقی داشته باشد و هم ابزاری برای فشار سیاسی؛ تفسیر آن بسته به جایگاه طرف‌ها متفاوت است. در پایان باید گفت که ادعای علی‌اکبر ولایتی که اروپاییان در دوران ترامپ «تحقیر» شده و در نتیجه علیه ایران اقداماتی انجام داده‌اند، با شواهدی از فشارهای یک‌جانبه واشنگتن و واکنش‌های محتاطانه اروپاییان قابل توضیح است. اما باید توجه داشت که سیاست اروپا ترکیبی از تلاش برای حفظ توافق، نگرانی از ابزارهای محدود و ترس از هزینه‌های اقتصادی-سیاسی بوده است، نه صرفاً پذیرش خواست آمریکا. در نهایت تجربه دوره ترامپ، ضرورت بازنگری اروپا به ظرفیت‌های مستقل خود و لزوم تنوع‌بخشی به روابط بین‌الملل را برجسته کرده است.

به شکایت به شورای امنیت انجامید) مرتبط است. این حرکت از منظر تهران نوعی همراهی با رویکرد فشارآور علیه ایران تعبیر شد. آن هم در زمانی که ایران به کل تعهدات خود در قالب برجام عمل و با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همکاری کرده بود؛ اما از منظر اروپاییان، اقدامی حقوقی برای حفظ مفاد توافق و محدود کردن رفتارهای ایران بود.

چندملیتی و بانک‌ها) انتخاب‌های سختی داشتند؛ مقابله مستقیم با واشنگتن می‌توانست هزینه‌های سنگینی به اقتصادها و منافع امنیتی آن‌ها وارد کند. از این منظر، ادعای «تحقیر» به معنای مواجهه با فشارها و نبود اراده یا امکان عملکرد مستقل قابل دفاع است.

خلاصه‌ای از رفتار اروپا در قبال ایران

تلاش برای حفظ برجام: بازیگران اروپایی (آلمان، فرانسه، بریتانیا) ابتدا سعی کردند برجام را حفظ کنند و کانال‌هایی مانند INSTEX را برای تسهیل تبادلات با ایران ایجاد کردند، اما این ابزارها به دلیل ترس شرکت‌ها از تحریم‌های آمریکا محدود ماندند. اقدام به «مکانیسم ماشه»: به نظر می‌رسد که مفهوم مطرح‌شده در سخنان علی‌اکبر ولایتی به تلاش سه کشور اروپایی برای فعال‌سازی ساز و کار حل اختلاف برجام (که در نهایت

تحلیل پیامدهای رفتار تحقیر آمیز آمریکا با اروپا

رفتار ترامپ شکاف‌های ساختاری را نشان داد؛ در مقابل اروپا به‌تدریج به دنبال ابزارهای تعبیه‌شده برای تقویت ظرفیت استراتژیک خود شد (مثل تلاش برای خوداتکایی دفاعی و اقتصادی). اما سیاست‌های یک‌جانبه آمریکا باعث شد اروپا در برخی موارد از منافع ایران فاصله

گزارش

نشأت می‌گیرد، کلیدواژه اصلی برای ایران، اتحاد و انسجام ملی است. تاریخ چند هزار ساله ایران نشان داده است که این سرزمین با وجود تنوع اقلیت‌های قومی و مذهبی، همواره به واسطه هویت و فرهنگ مشترک ایرانی، یکپارچگی خود را حفظ کرده است. هرگاه که این انسجام دچار خدشه شده، بیگانگان به راحتی توانسته‌اند در امور داخلی کشور دخالت کرده و بخشی از خاک ایران را تجزیه کنند. امروز بیش از هر زمان دیگری، ضرورت حفظ و تقویت وحدت ملی میان تمام اقشار، اقوام و مذاهب ایرانی احساس می‌شود. مردم ایران، فارغ از زبان، لهجه، نژاد یا مذهب، دارای سرنوشتی مشترک هستند و در برابر هرگونه دسیسه تجزیه‌طلبانه، باید در کنار یکدیگر بایستند. این اتحاد، نه تنها باعث ناامیدی دشمنان خارجی می‌شود، بلکه بستر را برای توسعه پایدار و پیشرفت کشور فراهم می‌آورد.

اما خطرناک‌ترین بخش این طرح، متوجه جمهوری اسلامی ایران است. ایران، با سابقه تمدنی چند هزار ساله، تنوع قومی و مذهبی اما با انسجام ملی تاریخی، و موقعیت ژئوپلیتیکی بی‌بدیل، همواره مانعی در برابر هژمونی قدرت‌های خارجی در منطقه بوده است. از این رو، از دیدگاه کارشناسان، طرح خاورمیانه بزرگ، با هدف اصلی تضعیف و تجزیه ایران دنبال می‌شود. تقویت گسل‌های قومی و مذهبی، تحریک اختلافات داخلی، و حمایت از گروه‌های جدایی‌طلب در مناطق مرزی ایران، از جمله تاکتیک‌هایی است که در راستای این هدف دنبال می‌شود. این اقدامات، نه تنها تهدیدی برای تمامیت ارضی ایران است، بلکه می‌تواند منطقه را وارد یک دوره بی‌ثباتی و درگیری‌های بی‌پایان کند.

ریشه پنهان طرح‌ها

نباید فراموش کرد که یکی از انگیزه‌های اصلی طرح «خاورمیانه بزرگ»، کنترل منابع عظیم انرژی منطقه است. کشورهای هدف در این طرح، غالباً دارای ذخایر عظیم نفت و گاز هستند. تجزیه این کشورها به واحدهای کوچک‌تر، امکان کنترل آسان‌تر این منابع را برای قدرت‌های بزرگ فراهم می‌آورد و از شکل‌گیری قدرت‌های منطقه‌ای مستقل که بتوانند در بازار جهانی انرژی نقش‌آفرینی مؤثری داشته باشند، جلوگیری می‌کند. این امر، بُعد اقتصادی پنهان اما حیاتی این طرح ژئوپلیتیکی را آشکار می‌سازد.

اتحاد و انسجام ملی سدی در برابر تجزیه

در مواجهه با تهدیداتی که از طرح «خاورمیانه بزرگ»

بازیگران خارجی فراهم آورده است. این الگو، حکایت از تلاش برای تضعیف دولت‌های مرکزی و ایجاد گسل‌های عمیق‌تر قومی و مذهبی در این کشورها دارد. حتی ترکیه، متحد سنتی غرب در منطقه، نیز از دامنه‌ی این نگرانی‌ها مستثنی نیست. وجود اقلیت کُرد در جنوب شرقی ترکیه و حمایت‌های ضمنی از برخی گروه‌های کُردی از سوی قدرت‌های خارجی، همواره به عنوان پتانسیلی برای تجزیه این کشور تلقی شده است. هرچند ترکیه با قدرت و قاطعیت در برابر این تهدیدات ایستادگی کرده است، اما طرح‌های ژئوپلیتیکی غرب برای این منطقه، همواره این پتانسیل را در نظر داشته‌اند.

طرح نو، سردبیر
خاورمیانه، منطقه‌ای با تاریخی هزاران ساله و جغرافیایی سرشار از منابع طبیعی و موقعیت استراتژیک، همواره کانون توجه قدرت‌های بزرگ بوده است. از دوران استعمار کهن تا عصر حاضر، این منطقه شاهد رقابت‌ها، مداخلات و طرح‌های گوناگونی بوده است. اما در دهه‌های اخیر، طرحی تحت عنوان «خاورمیانه بزرگ» یا «خاورمیانه جدید»، بار دیگر اذهان تحلیلگران و سیاستمداران منطقه را به خود مشغول کرده است. این طرح که ریشه‌های فکری آن را می‌توان در محافل استراتژیک غربی، به‌ویژه در ایالات متحده آمریکا یافت، اهدافی بظاهر پیچیده اما باطناً روشن را دنبال می‌کند: بازآرایی مرزهای سیاسی و ژئوپلیتیکی منطقه به شکلی که منافع قدرت‌های فرامنطقه‌ای را تضمین کند. از دیدگاه بسیاری از کارشناسان سیاسی و استراتژیست‌های منطقه، یکی از اهداف پنهان و آشکار این طرح، تجزیه کشورهای قدرتمند و متمرکز منطقه به دولت‌های کوچک‌تر، ضعیف‌تر و متفرق‌تر است؛ پدیده‌ای که می‌تواند پیامدهای فاجعه‌باری برای امنیت و ثبات منطقه و در رأس آن، ایران به همراه داشته باشد.

نگاهی به اهداف و پیامدهای طرح خاورمیانه بزرگ

طرح خاورمیانه بزرگ، که پس از حملات یازدهم سپتامبر ۲۰۰۱ و با توجیه مبارزه با تروریسم و گسترش دموکراسی پررنگ شد، در حقیقت رویکردی ژئوپلیتیکی برای تغییر موازنه قدرت در منطقه است. تحلیلگران معتقدند که این طرح، به دنبال ایجاد دولت‌های کوچک‌تر و قومی-مذهبی‌تر است که مدیریت و کنترل آن‌ها آسان‌تر بوده

گزارش

کار تیم ملی فوتبال در کافا «غلط» است؛ انتقاد از روش جوانگرایی ایران

طرح تو؛ گروه ورزش کارشناس فوتبال با تاکید بر این که حضور در تورنمنت کافا کمکی به تیم ملی نکرده، گفت: وقتی یک بازیکن جوان در لیگ داخلی فرصت بازی پیدا نمی کند چطور می تواند با بازیکنان مطرح جهان بازی کند؟ تیم ملی فوتبال ایران در ادامه حضور خود در تورنمنت کافا ۲۰۲۵، مرحله گروهی این رقابت ها را با دو پیروزی و یک تساوی به پایان رساند. شاگردان امیر قلعه نویی ابتدا با برتری مقابل تیم های ملی افغانستان و هند شروعی مقتدرانه داشتند، اما در سومین دیدار برابر تاجیکستان، میزبان مسابقات، در حالی که با دو گل از حریف خود پیش بودند، در نهایت با نتیجه ۲ بر ۲ متوقف شدند. این تساوی در شرایطی رقم خورد که اشتباه خط دفاعی و

لغزش پیام نیازمند، دروازه بان ایران، فرصت بازگشت را در اختیار بازیکنان تاجیکستان قرار داد تا آنها از شکست در خانه خود بگریزند و مانع از سومین پیروزی متوالی ایران شوند. در گروه A نیز تیم ملی ازبکستان با کسب ۷ امتیاز و برتری در تفاضل گل نسبت به عمان، موفق شد به عنوان صدرنشین راهی فینال شود. بدین ترتیب ایران و ازبکستان روز دوشنبه در شهر تاشکند دیدار پایانی این رقابت ها را برگزار خواهند کرد. جالب آن که سال گذشته نیز این دو تیم در همین مرحله به مصاف یکدیگر رفتند که ملی پوشان کشورمان با نمایشی برتر توانستند ازبکستان را شکست دهند و جام قهرمانی را بالای سر ببرند. اکنون تیم ملی ایران در اندیشه تکرار این موفقیت

خبر

گزینه های رومانیایی، سوئدی یا اسپانیایی برای جانشینی بیرانوند

بازیکن جذب شده افزایش پیدا کند و سایت های خبری مختلفی از گزینه های احتمالی رونمایی کنند. در همین راستا یک سایت خبری مدعی شده که دروازه بان اسپانیایی راهی تراکتور خواهد شد و برخی هم یک سنگربان سوئدی را گزینه تی تی ها دانسته اند و این در حالی است که شنیده ها از جذب یک دروازه بان رومانیایی هم حکایت دارد و این در شرایطی است که تراکتور پیش از این با دو گزینه رومانیایی مذاکراتی داشت که به سرانجام

طرح تو؛ گروه ورزش بحث خرید دروازه بان خارجی دوباره برای تراکتور داغ شده است. صحبت های مفصل دیروز محمدرضا زنوزی در برنامه ای رادیویی، قسمتی مهم داشت که مالک تراکتور خبر از پایان مذاکرات برای جذب دروازه بان خارجی داد و مدعی شد کارهای این انتقال انجام شده است. همین موضوع باعث شده تا دوباره گمانه زنی ها پرمون

گزارش

سرمربی تیم ملی والیبال جوانان ایران، :

گوهرهای نابی برای آینده والیبال ایران کشف کردیم

کمکی به تیم ملی کند.

وضعیت علیرضا بیرانوند

علیرضا بیرانوند به دلیل فسخ غیرقانونی قراردادش با باشگاه پرسپولیس، از سوی کمیته استیناف، ۴ ماه محروم شده و تا روز ۲۰ آذر در دسترس نخواهد بود. و علاوه بر فیفادی جاری، فیفادی های بعدی را هم از دست می دهد

تا همچنان خبری از حضورش در تیم ملی ایران نباشد. بیرانوند البته این روزها در دبی مشغول استراحت است تا در روزهایی که بازیکنان ملی پوش در اردوی تیم ملی حضور دارند، در استراحت مطلق به سر ببرد. مشکل و معمای بزرگ درباره علیرضا بیرانوند این است که مشخص نیست حتی بعد از اتمام محرومیتش، آمادگی لازم برای حراست از دروازه تیم ملی را داشته باشد. او ۴ ماه از

شرایط مسابقه به دور بوده و شاید به این سادگی ها در فرم لازم که بتواند همچنان شماره یک باشد، قرار نگیرد. **حسین حسینی** امیر قلعه نویی نباید فقط نگران شرایط علیرضا بیرانوند باشد؛ چراکه وضعیت حسین حسینی، دیگر دروازه بان ملی پوش فوتبال ایران هم پیچیده است. او روزهای

حسین حسینی

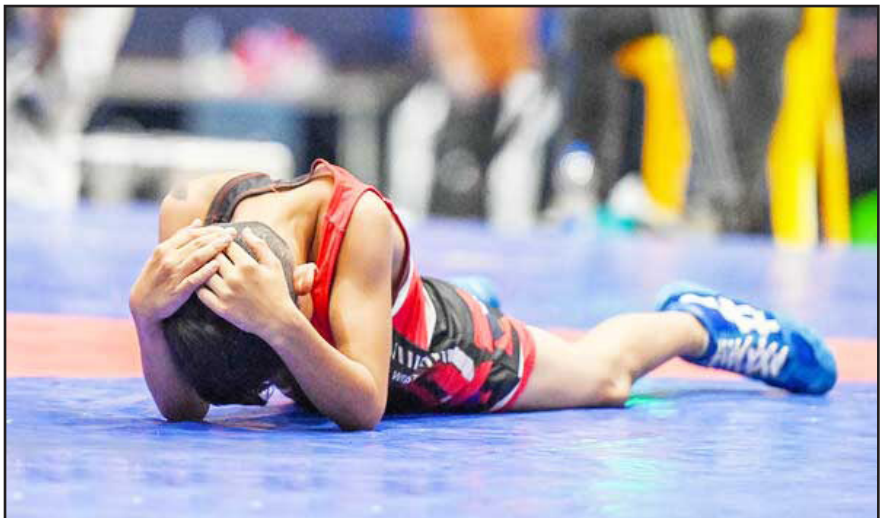
عجیبی را در باشگاه استقلال سپری کرد و نهایتاً تصمیم گرفت بعد از قریب به یک دهه حضور در این باشگاه، رفتن را به ماندن ترجیح دهد. برای حسینی ولی این جدایی تا به الان با اطمینان خاطر همراه نبوده؛ همین حالا کم نیستند تماشاگران سپاهانی که از عملکرد او در ۲ هفته اول لیگ و تک بازی اش در پلی آف لیگ نخبگان، احساس نارضایتی دارند. به این مورد باید مصدومیت ناخواسته ای که گریانش را گرفت و از اردوی تیم ملی دور ماند هم اضافه شود تا روشن شود، فعلاً این دروازه بان، همانی نیست که قلعه نویی و مجموعه تیم ملی انتظارش را داشته باشند.

پیام نیازمند

در بین جانشینان احتمالی علیرضا بیرانوند، وضعیت پیام نیازمند، کم و بیش از بقیه بهتر است. او به عنوان دروازه بان شماره یک پرسپولیس به این باشگاه پیوسته و با توجه به تحمل فشار بیشتر، روند رو به رشدی نشان داده است. او در ۲ هفته نخست، خودش را به هواداران پرسپولیس ثابت کرده و توانست قلعه نویی را راضی کند تا به عنوان جانشین اصلی بیرانوند، او را درون دروازه بگذارد. با این حال، نیازمند باشگاهی با نیازمند فعلی که در تیم ملی حضور دارد، یک تفاوت عمده دارد: ضعف روحی. روشن است نیازمند این روزها با انتظاراتی که از او درون دروازه تیم ملی می رود، کنار نیامده و به همین دلیل نتوانسته فعلاً خیال خودش و کادر فنی را در قفس توری راحت کند. اوج این نداشتن روحیه مناسب برای تحمیل خودش به عنوان شماره یک را هم در جدال با تاجیکستان نشان داد که آن گل عجیب و غریب را دریافت کرد.

خبر

نابمیدی در کشتی پایه ایران؛ مریبان جابه جا می شوند؟

طرح تو؛ گروه ورزش با توجه به عملکرد ضعیف تیم کشتی آزاد جوانان در مسابقات جهانی به نظر می رسد تغییراتی در کادر فنی این تیم ایجاد شود.

عملکرد تیم کشتی آزاد نوجوانان در مسابقات جهانی یونان چنگی به دل نزد و شاگردان عباس حاج کناری در این مسابقات موفق به کسب ۵ مدال نقره و دو برنز شدند و به عنوان نایب قهرمانی رسیدند. اما این نتیجه صدای علیرضا دبیر رئیس فدراسیون کشتی را درآورد چرا که برخلاف دو دوره گذشته تیم کشتی آزاد نوجوانان در شرایطی به عنوان نایب قهرمانی رسید که از کسب مدال طلا بازماند.

در این مسابقات تیم ملی کشتی آزاد ایران با کسب ۱۵۰ امتیاز و ۷ مدال، عنوان نایب قهرمانی را از آن خود کرد. ملی پوشان ایران با وجود ۳ فینال در ۵ وزن دوم در این دوره در حسرت مدال طلا ماندند؛ موضوعی که در معادلات امتیازی، عامل اصلی از دست رفتن قهرمانی ایران در مسابقات جهانی بود. پس از این نتیجه عباس حاج کناری بی سر و صدا از هدایت تیم کشتی آزاد نوجوانان کنار رفت و غلامرضا محمدی هدایت تیم کشتی آزاد نوجوانان را برای سومین دوره بازی های آسیایی جوانان بحرین ۲۰۲۵ که از ۲۷ مهر تا ۹ آبان ماه ۱۴۰۴ برگزار می شود، برعهده گرفت. اما نکته قابل توجه این است که تیم کشتی آزاد جوانان هم با هدایت غلامرضا محمدی در مسابقات جهانی بلغارستان با کسب ۱ مدال طلا، ۲ مدال نقره و ۲ مدال برنز به عنوان سوم دست یافت. نتیجه ای که علیرضا دبیر به صراحت اعلام کرد از آن راضی نیست و حتی کمیته فنی برای بررسی عملکرد آزادکاران جوان در مسابقات جهانی تشکیل شد تا آن را ریشه یابی کنند. این در حالی است که در مسابقات جهانی بلغارستان، آمریکا با ۱۸۵ امتیاز عنوان قهرمانی را به دست آورد و قزاقستان با ۱۱۲ امتیاز دوم شد. اختلاف تنها یک امتیاز ایران با قزاقستان نشان می دهد که

طرح تو؛ گروه ورزش

جایگاه تیم ایران در این دوره بسیار نزدیک و شکننده بود و با کمترین لغزش می توانست رتبه سوم را نیز از دست بدهد.

البته تیم کشتی آزاد جوانان ایران در سه دوره گذشته مسابقات جهانی کشتی آزاد جوانان توانسته بود عنوان قهرمانی را از آن خود کند اما سال گذشته در مسابقات جهانی کشتی آزاد جوانان ۲۰۲۴ به میزبانی اسپانیا که هدایت تیم هم برعهده غلامرضا محمدی بود، تیم ایران با ۱۶۰ امتیاز به مقام نایب قهرمانی رسید. اما عجیب ترین اتفاق مسابقات اسپانیا که نگرانی هایی برای آینده کشتی ایران هم ایجاد کرد، ضربه فنی شدن هفت آزادکار ایران مقابل رقیب بود. حالا در مسابقات جهانی بلغارستان ۲۰۲۵ هم تیم کشتی آزاد جوانان ایران با ۱۱۱ امتیاز سوم شد. این کاهش امتیاز و تغییر رتبه نشان دهنده روند نزولی عملکرد تیم ایران در رده جوانان است و هشدار جدی درباره فاصله گرفتن از جایگاه برتر جهانی ایجاد می کند.

حالا باید دید با توجه به عملکرد کشتی آزاد نوجوانان و جوانان در مسابقات جهانی تغییرات در کادر فنی رده پایه کشتی آزاد به وجود خواهد آمد یا خیر. هدایت تیم ملی بزرگسالان ایران در المپیک توکیو هم برعهده غلامرضا محمدی بود و تیم کشتی آزاد ایران در نهایت موفق به کسب دو مدال نقره و برنز (حسن یزدانی و امیرحسین زارع) شد. این نتایج در مقایسه با انتظارات بالا از کشتی ایران، به ویژه در رشته آزاد، رضایت بخش نبود.

حالا با توجه به عملکرد ضعیف حاج کناری در کشتی آزاد نوجوانان و همچنین عملکرد نه چندان قابل قبول غلامرضا محمدی در کشتی آزاد جوانان در مسابقات جهانی بلغارستان باید دید تصمیم علیرضا دبیر برای رده های پایه چه خواهد بود آیا تغییراتی در کادر فنی تیم کشتی آزاد جوانان هم ایجاد خواهد شد یا خیر. یا اینکه آیا کشتی گیران نوجوان ایران در بازی های آسیایی بحرین با هدایت غلامرضا محمدی حضور پیدا خواهند کرد یا خیر.

جمال محمد (ص)

ماه فرو ماند از جمال محمد
سرو نباشد به اعتدال محمد
قدر فلک را کمال و منزلتی نیست
در نظر قدر با کمال محمد
وعده دیدار هر کسی به قیامت
لیله اسری شب وصال محمد
آدم و نوح و خلیل و موسی و عیسی
آمده مجموع در ظلال محمد
عرصه گیتی مجال همت او نیست
روز قیامت نگر مجال محمد
وآنهمه پیرایه بسته جنت فردوسی
بو که قبولش کند بلال محمد
همچو زمین خواهد آسمان که بیفتد
تا بدهد بوسه بر نعال محمد
شمس و قمر در زمین حشر نتابد
نور نتابد مگر جمال محمد
شاید اگر آفتاب و ماه نتابند
پیش دو ابروی چون هلال محمد
چشم مرا تا به خواب دید جمالش
خواب نمی‌گیرد از خیال محمد
سعدی اگر عاشقی کنی و جوانی
عشق محمد بس است و آل محمد
سعدی

بوی بهشت می شنوم از صدای تو

بوی بهشت می شنوم از صدای تو
نازکتر از گل است گل گونه های تو
ای در طنین نبض تو آهنگ قلب من
ای بوی هر چه گل، نفس آشنای تو
ای صورت تو آیه و آینه ی خدا
حقا که هیچ نقص ندارد خدای تو
صدکهکشان ستاره وهفت آسمان حریر
آورده ام که فرش کنم زیر پای تو
رنگین کمائی از نخ باران تنیده ام
تا تاب هفت رنگ ببندم برای تو
چیزی عزیزتر ز تمام دلم نبود
ای پاره ی دلم، که بریزم به پای تو
امروز تکیه گاه تو آغوش گرم من
فردا عصای خستگی ام شانه های تو
در خاک هم دلم به هوای تو می تپد
چیزی کم از بهشت ندارد هوای تو
همبازیان خواب تو خیل فرشتگان
آواز آسمانیشان لای لای تو
بگذار با تو عالم خود را عوض کنم:
یک لحظه توبه جای من و من به جای تو
این حال و عالمی که تو داری، برای من
دار و ندار و جان و دل من برای تو
«قیصر امین پور»

نماینده ولی فقیه در آذربایجان شرقی:

تبیین افتخارات دانشمندان ایرانی اعتماد به نفس جوانان کشور را عمق می بخشد

نظر افکنیم، درخواهیم یافت که کمتر ملتی توانسته است حتی مایحتاج اولیه خود را در چنین شرایطی تأمین کند. وی افزود: ملت سرافراز ایران، نه تنها از میدان تحریم های ظالمانه سربلند بیرون آمده، بلکه به عالی ترین

فناوری های روز دنیا، به ویژه در حوزه های راهبردی نظیر هوافضا، دست یافته است، این پیشرفت ها باید به طور کامل و قابل فهم برای مردم شرح داده شود. نماینده ولی فقیه در آذربایجان شرقی این موفقیت ها

را ثمره هوش سرشار، ایمان قلبی جوانان این مرز و بوم و البته درایت و هوشمندی بی بدیل مقام معظم رهبری (مدظله العالی) دانست و افزود: رهبر فرزانه انقلاب، همواره در کنار ملت ایستاده اند و با حمایت های بی دریغ خود، آنچه را که به صلاح و پیشرفت کشور است، تشویق و تقویت فرموده اند. حجت الاسلام مطهری اظهار کرد: این دستاوردها، تبلور بارز راهبردهای حکیمانه ایشان در مسیر خودکفایی و عزت ملی کشور است.

ایران در صنعت فضایی دنیا ششم است

رییس پژوهشگاه فضایی ایران نیز در این دیدار دستاوردهای کشور در علوم فضایی را چشمگیر دانست و افزود: قله های علمی بسیاری در این علوم توسط جوانان ایرانی فتح شده است. وحید یزدانیان گفت: ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی با وجود تحریم ها به توانمندی های متعددی در فناوری فضایی دست یافته و در رتبه ششم جهان قرار گرفته است. / ایرنا

طرح نو: گروه فرهنگ و ادب

نماینده ولی فقیه در آذربایجان شرقی و امام جمعه تبریز گفت: پیشرفت های فضایی ایران به طور مستمر برای مردم تبیین شود تا عموم جامعه از عمق دستاوردهای ملی مطلع شوند تا افتخارات دانشمندان ایرانی الگویی برای عمق بخشی به اعتماد به نفس جوانان در جهت توسعه بیشتر کشور شود.

حجت الاسلام والمسلمین احمد مطهری اصل، جمعه شب در دیدار وحید یزدانیان، رییس پژوهشگاه فضایی ایران با وی، با اشاره به توانمندی های بی نظیر ایران در حوزه هوافضا در شرایط سخت تحریم، تأکید کرد: دستاوردهای درخشان جمهوری اسلامی ایران در صنعت هوافضا، گواه توانمندی های بی بدیل جوانان و دانشمندان این مرز و بوم در مواجهه با شدیدترین تحریم ها است و لازم است این پیشرفت ها به طور مستمر برای مردم تبیین شود تا عموم جامعه از عمق دستاوردهای ملی مطلع شوند.

وی با اشاره به شرایط دشوار تحریم های ظالمانه، اظهار کرد: اگر به تجربه سایر کشورها در دوران تحریم

روزهای پایانی تابستان و نغمه های طلایی پاییز

فرهنگ دوستان، آخرین جشنواره های تابستانی را به یادگار برگزار می سازند. در این میان، دل های بسیاری هم با دلتنگی روزهای بلند و گرم، به سفرهای کوتاه آخر تابستان می روند؛ گویی هرکس به شیوه ای، این فصل آفتابی

تا باران زودرس زحمتشان را بر باد ندهد. در بازارها شور خرید بالا گرفته و در خانه ها حساب و کتاب دخل و خرج، پررنگ تر از همیشه است. کارمندان و کارگران، خود را برای بازگشت به روزهای پرکار آماده می کنند و هنرمندان و

طرح نو: رقیه جمالی

روزها از پی هم می آیند و چهار فصل سال را با اتفاقات رنگارنگ و خاطرات تلخ و شیرین در دفتر ایام زندگی مان ثبت و ضبط می کنند. بیشتر از دوهفته به پایان تابستان باقی نمانده است. روزهای پایانی تابستان، چون آخرین برگ های زرین دفترچه ای روشن، در برابر چشمان ما آرام آرام ورق می خورند. گرمای خورشید نرم تر می شود و نسیمی خنک، نوید آمدن فصلی دیگر را می آورد. تابستان با همه ی شور و آفتابش، در دل ما یادگاری از لبخندها و خاطره ها می گذارد؛ و ما با دلی پر از احساس، او را بدرقه می کنیم تا جا برای نغمه های طلایی پاییز باز شود.

با فرارسیدن روزهای پایانی تابستان، هر قشر از مردم با اندیشه ها و دغدغه های ویژه ای به استقبال فصل تازه می رود.

دانش آموزان و خانواده ها در تکاپوی خرید لوازم التحریر و پوشاک اند؛ دانشجویان به فکر انتخاب واحد و پیدا کردن کتاب و خوابگاه؛ کشاورزان مشغول برداشت محصول و چشم به آسمان دوخته

داستان نویسی، فیلمنامه نویسی و طنزپرداز:

سفارشی نوشتن با ذات ادبیات همخوانی ندارد

آیا خود شما تجربه سفارشی کار کردن داشته اید و توانسته اید با نوشتن امرار معاش کنید؟ تا آنجا که یادم می آید همیشه سر و کارم با نوشتن بوده؛ هر جا و در هر اداره ای هم کار کرده ام، کارم با نوشتن بوده، یا مربوط به نوشتن؛ مانند حروفچینی و ویرایش و صفحه بندی مجله یا طنزنویسی و نگارش قصه کودک؛ همیشه قضیه داستان و رمان برای من فرق داشته و کاملاً شخصی بوده است؛ اما فیلمنامه و نمایشنامه را همیشه برای امرار معاش نوشته ام. نمایشنامه نوشتن برای رادیو که آن قدر حق الزحمه اش کم بود که به شوخی بیشتر شبیه بود؛ اما دستمزد نگارش فیلمنامه همیشه خوب بوده و من هم شکرگزارش بوده ام.

آیا از تجربه سایر کشورها در این زمینه اطلاعاتی دارید؟

نه متأسفانه. من فقط در فیلم ها دیده ام که ناشران چقدر در تبلیغ کتاب منتشر شده شان مؤثرند، چقدر تور معرفی و اعضای کتاب در شهرها برگزار می کنند و چقدر وضع و اوضاع نویسندگان خارجی در فیلم ها خوب است.

اما از طرفی دوستان اهل قلم خودمان را در ممالک خارجه می بینم، که به نظر می رسد وضع و اوضاعشان با کمی بالا و پایین شبیه خودمان است. اینها

و سمباده بزند و ویرایش کند و باز هم بازنویسی کند و به سه چهار نفر ارائه کند و باز هم بنویسد و پاک کند و آن قدر این کارش را ادامه دهد تا بلکه در نهایت بتواند در ارتقای ادبیات کشورش مؤثر باشد. نویسنده حرفه ای باید بر زبان و تعابیر ادبی زبان کشورش مسلط باشد و دایره شناخت و آژگانش وسیع باشد. باید با انواع سبک های ادبی و شعر و داستان کوتاه و رمان و نمایشنامه آشنا باشد. باید بتواند در مورد تمام موضوعاتی که دارد می نویسد تحقیق و تفحص کند و نیز قادر به تحلیل و ارزیابی باشد و بله، ارتقای ادبیات بسیار مدیون حرفه ای بودن نویسندگان است.

آیا در ایران نویسندگانی هستند که فقط با نوشتن امرار معاش کنند؟

بله. احتمالاً داریم تک و توک نویسندگانی که ارثیه ای بهشان رسیده و خانه و تیر و تخته و چهارچرخه ای دارند و پولی هم در حساب شان است و نشسته اند به نوشتن؛ و بله، سالی یا دو سه سال یک بار اندک و ارزیابی ناشر محترم شان را قاطی خرج و مخارج خانه می کنند و از این بابت بسیار خوشنودند. البته اگر به این کار بتوان «امرار معاش» گفت!

آیا اصلاً در ایران امکان نویسنده حرفه ای بودن وجود دارد؟

بله. به شرطی که تا آخر عمرت به یک لقمه نان و پنیر رضایت بدهی و دلت هوای هیچ سفری نکند و اصلاً اهل سیر و سفر نباشی و کنج خانه را ترجیح بدهی و در یک خانه کلنگی ارثیه پدری زندگی کنی و اهل و عیال و بچه هم نداشته باشی. یا اینکه از قبل سرمایه خانوادگی داشته باشی و از صبح تا شب با خیال راحت بنشینن به نوشتن و نوشتن و نوشتن و پاک کردن و نوشتن و نوشتن و باز هم نوشتن.

طرح نو: گروه فرهنگ و ادب

بهرامی برای مجموعه داستان «شب های چهارشنبه» جایزه منتقدان و نویسندگان مطبوعات و جایزه روزی روزگاری را گرفته است. اخیراً در پرونده ای با نام «نویسندگی به عنوان شغل» نظر نویسندگان کشورمان را درباره ضرورت و امکان حرفه ای نوشتن و داستان نویسی به عنوان وسیله امرار معاش جویا می شویم. آنچه در ادامه می خوانید، گفت و گوی ما با آذردخت بهرامی در این باره است.

حرفه ای بودن نویسندگان تا چه اندازه در ارتقای ادبیات کشورمان مؤثر است؟

نویسنده ای حرفه ای است که بر نوشتن و ابزار آن مسلط باشد و انواع ژانرهای نگارش و سبک های ادبی را بشناسد و با امر تحقیق و تفحص آشنا باشد و در احساسات و افکار انسانی دقت نظر داشته باشد و در صورت لزوم جزئی نگری موشکافانه داشته باشد و قادر باشد بارها و بارها بنویسد و پاک کند که البته در گذشته پاره می کردند و دوباره و دوباره بنویسد

آذردخت بهرامی، داستان نویسی، گفت: سفارشی نوشتن با ذات ادبیات همخوانی ندارد و شاید فقط بتوان فیلمنامه را سفارشی نوشت که آن هم می توان گفت جزو ادبیات نیست.

آذردخت بهرامی (متولد ۱۳۴۵) داستان نویسی، فیلمنامه نویسی و طنزپرداز ایرانی است. «شب های چهارشنبه»، «سوتیکده ی سعادت»، «پرشین فامیلز»، «دات کام»، «آهن قراضه»، «نان خشک»، «دپایی کهنه»، «نقطه»، «آب، آسمان» و «رقص سالیسای جاستین تیمبرلیک بر سر مزار صدام کافر» آثار منتشر شده آذردخت بهرامی در حوزه داستان بزرگسال هستند. بهرامی با نگارش رمان های «کاپابلانکا، بادکنک شطرنج باز» و «المپیاد شاعران مشروطه»، در زمینه ادبیات کودک و نوجوان نیز طبع آزمایی کرده است. او در عرصه نگارش نمایشنامه و فیلمنامه نیز فعالیت دارد. از تجربه های آذردخت بهرامی در این زمینه، نگارش چندین قسمت از سریال تلویزیونی «شمس العماره» و مجموعه نمایشنامه «فرهنگسرای نیاوران» است.

مدیرکل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تأکید کرد:

تأثیر عمیق هنر نمایش در انتقال پیام‌های اخلاقی و انسانی

طرح نو؛ گروه فرهنگ و هنر مدیرکل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بر تأثیر عمیق هنر نمایش در انتقال پیام‌های اخلاقی و انسانی تأکید کرد. به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی، رضا مردانی در آیین رونمایی از پوستر نمایش «جمعه‌ای که تعطیل نبود» با محوریت زندگی شهید مدنی، اظهار داشت: استان آذربایجان شرقی مملو از بزرگان است که نه تنها در ایران که در کل جهان شناخته شده‌اند. علامه امینی، علامه طباطبایی، علامه جعفری، شهید قاضی و شهید مدنی از جمله این چهره‌های درخشان هستند. مدیرکل هنرهای نمایشی با اشاره به ظرفیت‌های بی‌ظنیر تئاتر در انتقال مفاهیم ارزشی و انسان‌ساز، خاطر نشان کرد: نمایش «جمعه‌ای که تعطیل نبود» اثر ارزشمندی است که می‌تواند برای نسل جوان بسیار تأثیرگذار باشد. پرداختن به زوایای انسانی زندگی شهدا همواره با استقبال گسترده مخاطبان روبرو شده

است. کارگردان اثر، افزود: این گونه آثار نشان می‌دهد که مردانی با تقدیر از دست‌اندرکاران این تئاتر به ویژه می‌توان با نگاهی هوشمندانه، هم نسل نو را جذب

کرد و هم پیوندی عمیق با اصالت‌های فرهنگی و دینی برقرار ساخت. وی با اشاره به حمایت‌های ویژه از آثار فاخر در حوزه ارزش‌ها، گفت: این نمایش می‌تواند در سطح استان و حتی کشور با استقبال مواجه شود و ما در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از این گونه تولیدات حمایت خواهیم کرد. همچنین از بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس و دیگر نهادهای فرهنگی درخواست می‌کنم تا حامی این اثر باشند. مدیرکل هنرهای نمایشی در پایان با اشاره به تأثیر عمیق هنر نمایش در انتقال پیام‌های اخلاقی و انسانی، تصریح کرد: اگر خروجی کارهای نمایشی ما ترویج پاکدستی، تواضع، عشق و معنویت در خانواده‌ها باشد، به رسالت خود عمل کرده‌ایم. گفتنی است: نمایش «جمعه‌ای که تعطیل نبود» به کارگردانی سعید رضانزاد از ۱۹ الی ۲۱ شهریورماه در تئاتر شهر تبریز به روی صحنه خواهد رفت.

خبر

راهبایی آثار ۵ تصویرگر ایرانی به مرحله نهایی مسابقه «فره طلایی» شانگهای

طرح نو؛ گروه فرهنگ و هنر پنج تصویرگر ایرانی به مرحله نهایی مسابقه معتبر «فره طلایی» چین ۲۰۲۵، راه یافتند و در میان ۶۹ تصویرگر اعلام شده از سوی نمایشگاه بین‌المللی کتاب کودک شانگهای (CCBF) جای گرفتند. در این رویداد بین‌المللی، ۵۰ اثر در بخش «انتشارات کتاب» و ۱۹ اثر در بخش «تجاری» برگزیده شده است.

تصویرگران ایرانی شامل پروین حیدری‌زاده، مژده کیان‌زاده، بهاره سعادت‌مندی، مریم محمودی‌مقدم و نجلا مهدوی‌اشرف در فهرست نهایی حضور دارند.

کتاب «خورشیدی در صحرای ترکمن» به تصویرگری نجلا مهدوی‌اشرف از تولیدات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان است که به جمع آثار منتخب راه یافته است.

دهمین دوره مسابقه «فره طلایی» با شرکت حدود ۲ هزار و ۸۲۸ اثر از ۷۸ کشور جهان برگزار شد. هیئت داوران این دوره متشکل از ۸ داور از کشورهای چین، کره، ایتالیا، بلژیک، آمریکا و آلمان است.

این مسابقه که از سال ۲۰۱۵ آغاز به کار کرده، فرصتی ارزشمند برای تصویرگران جوان فراهم کرده تا استعدادهای خود را در سطح جهانی به نمایش بگذارند و در عین حال، پلی میان تصویرگران و ناشران در سراسر جهان ایجاد کند.

«فره طلایی» تنها یک مسابقه نیست، بلکه برنامه‌ای جامع شامل نمایشگاه، کتاب سال تصویرگری و کمپین‌های تبلیغاتی گسترده به شمار می‌رود.

آثار ۶۹ فینالیست در کاتالوگ ویژه مسابقه منتشر خواهد شد و از ۲۳ تا ۲۵ آبان ۱۴۰۴ (۱۴ تا ۱۶ نوامبر ۲۰۲۵) در نمایشگاه تصویرسازی «فره طلایی» در حاشیه نمایشگاه بین‌المللی کتاب کودک شانگهای چین به نمایش گذاشته می‌شود.

در آستانه آغاز نمایشگاه، هیئت داوران بار دیگر برندگان نهایی را معرفی خواهند کرد. این جایزه شامل دو جایزه بزرگ برای یک تصویرگر چینی و یک تصویرگر بین‌المللی، جایزه ویژه و جایزه مردمی است.

فرماندار مراغه:

خدمت به وطن رسالت اصلی نخبگان علمی است

طرح نو؛ گروه فرهنگ و هنر فرماندار ویژه شهرستان مراغه گفت: خدمت به وطن رسالت و وظیفه مهم و اصلی نخبگان علمی و فرهنگی است تا دین خود را به آب و خاکی که در آن پرورش یافته اند، ادا کنند. امین امینیان روز شنبه در دیدار و تجلیل از نفر اول گروه آزمایشی هنر در آزمون سراسری، با تأکید بر اینکه فراموشی موطن یکی از آسیب‌های جدی عرصه نخبگی کشور است، یادآور شد: اینکه دانشجویان نخبه در هر رشته‌ای برای ادامه تحصیل به خارج از کشور عزیمت کنند، مساله‌ای بسیار خوب و پسندیده است، اما بریدن از زادگاه خود امری بسیار نكوهیده است.

وی با تأکید بر مراقبت از چنین جایگاهی، اظهار کرد: اکنون که خانم رستمی به چنین مقامی رسیده است باید از اهداف کوچک دوری کرده و برای خود اهداف بسیار بزرگ تر را ترسیم کند، چون در غیر این صورت دستیابی به مدارج بالای علمی و تخصصی میسر نمی‌شود.

امینیان خدمت به شهر، استان، کشور و در نهایت به مردم جهان ناشی از ایده‌پردازی‌های علمی و کاربردی را از شاخص‌های اهداف کلان برای هر دانش‌آموز نخبه و با استعداد عنوان و اضافه کرد: خدمت به بشریت باید همواره سرلوحه نخبگان علمی باشد. وی با قدردانی از زحمان والدین، معلمان و مدیران

تصورهای غلط، آن را رها کرده و به رشته مورد علاقه خود رتّه باشد، نشان دهنده اراده جدی و مطالعه دقیق اوست.

وی با اشاره به اینکه نفر اول گروه هنر اکنون الگوی بسیاری از دانش‌آموزان در اقصی نقاط ایران و آذربایجان شرقی و به خصوص مراغه است، ادامه داد: بر همین اساس ایشان به عنوان یک مشاور امین می‌تواند راهنمای سایر دانش‌آموزان باشد.

مبینا رستمی بهنامی متولد سال ۱۳۸۵ نفر اول آزمون سراسری در رشته هنر در کهن‌شهر مراغه سکونت دارد و در خانواده‌ای تحصیل کرده و کارمند به دنیا آمده که از دانش‌آموزان دبیرستان استعدادهای درخشان فرزندان این شهرستان است.

وی در یک خانواده چهار نفری زندگی می‌کند و پدرش بازنشسته بانک مسکن با تحصیلات کارشناسی ارشد اقتصاد و مادرش لیسانس رشته زبان انگلیسی و خانه دار است.

شهرستان مراغه به عنوان دومین شهرستان بزرگ آذربایجان شرقی با جمعیت ۲۸۰ هزار نفر در کنار رودخانه صوفی‌چای و در دامنه جنوبی کوه سهند واقع شده است که در فاصله ۱۳۵ کیلومتری جنوب تبریز قرار دارد.

در این شهرستان بیش از ۵۰ هزار دانش‌آموز در تعداد ۴۸۶ مدرسه در مقاطع مختلف تحصیلی مشغول تحصیل هستند که از این تعداد حدود ۱۰ هزار نفر در مدارس غیردولتی و بقیه در مدارس دولتی، هیات امنایی و وقفی به تحصیل اشتغال دارند.

کارگردان سریال:

شاهت «حکایت‌های کمال» و «قصه‌های مجید» فقط در قهرمان نوجوان است

طرح نو؛ گروه فرهنگ و هنر کارگردان سریال «حکایت‌های کمال» گفت: «قصه‌های مجید» اثر هوشنگ مرادی کرمانی است، اما «حکایت‌های کمال» را محمد میرکیانی نوشته و هر کدام دنیای خاص خود را دارند.

بنا بر تازه‌ترین نظرسنجی صداوسیما، «حکایت‌های کمال» پرمخاطب‌ترین سریال تلویزیون شد. این مجموعه که هر شب حوالی ساعت ۲۱:۱۵ از شبکه دو سیما پخش می‌شود، به نویسندگی و کارگردانی قدرت‌الله صلح‌میرزایی و تهیه‌کنندگی محمود سلامیان در گروه نمایشی مرکز سیمرخ تهیه و تولید شده است.

«حکایت‌های کمال» ضمن بازنمایی خفقان و ظلم رژیم پهلوی، با روایت قصه‌های تلخ و شیرین کمال و همراهی او با خانواده، دوستان و اهالی محل، از صداقت، فداکاری، آرمان‌خواهی و نشاط نوجوانانه سخن می‌گوید و توانسته تصویری زنده و باورپذیر از روزهای پرتالهاب، اما امیدبخش آن دوران ارائه دهد.

قدرت‌الله صلح‌میرزایی، کارگردان سریال «حکایت‌های کمال» در گفت‌وگو با ما درباره جزئیات ساخت این مجموعه، اقتباس از کتاب، بازیگران و روند تولید سریال توضیحاتی ارائه داد.

او با اشاره به شخصیت اصلی سریال گفت: کمال لحظه‌به‌لحظه با توجه به تجربه‌های روزمره و اطلاعاتی که به دست می‌آورد، خود را برای موانعی که بر سر راه خودش و پدرش قرار دارد، آماده‌تر می‌کند. او پسری کنجکاو و پرسشگر است؛ به‌ویژه اینکه مادرش را در راه مبارزه از دست داده و پدرش مدتی زندانی بوده است. کمال علاوه بر مراقبت از پدرش، به دیگران نیز کمک می‌کند.

صلح‌میرزایی درباره اقتباس از کتاب «حکایت‌های کمال» گفت: وقتی از کتابی اقتباس می‌کنید، قطعاً تغییراتی در مسیر داستان اعمال می‌شود. در واقع کتاب جرقه‌ای در ذهن نویسنده و کارگردان می‌زند تا چارچوبی برای قصه بسازد. در دنیا برای اقتباس ارزش زیادی قائلند، اما متأسفانه در کشور ما کمتر به آن بها داده می‌شود.

او در پاسخ به این پرسش که آیا «حکایت‌های کمال» حتی بدون حضور بازیگران پیشکسوتی مانند جعفر دهقان و محمود پاک‌نیت هم می‌توانست محبوب شود؟ گفت: بله، قطعاً. این مجموعه مورد استقبال مخاطب قرار گرفته است و مردم قصه را دوست دارند و دنبال می‌کنند. پیشنهاد می‌کنم صداوسیما به سراغ رمان‌های

۴۰ سال گذشته برود و کتاب‌هایی که با اهداف همسوست، انتخاب کند و سفارش ساخت سریال بر اساس آنها بدهد. این کار می‌تواند هم مخاطب را جذب کند و هم کیفیت قصه‌ها را بالا ببرد؛ چراکه نویسندگان

است، گفت: قصه‌های این دو کاملاً متفاوت است. «قصه‌های مجید» اثر هوشنگ مرادی کرمانی است، اما «حکایت‌های کمال» را محمد میرکیانی نوشته و هر کدام دنیای خاص خود را دارند. البته هر دو مجموعه قهرمان نوجوان دارند و همین باعث جذابیت آنها برای خانواده‌ها شده است.

این کارگردان درباره تعداد قسمت‌های سریال نیز توضیح داد: کتاب آقای میرکیانی حدود ۱۵۰ قصه داشت و قرار بود تک‌تک آنها به فیلمنامه تبدیل شود. از ابتدا بحث بر سر ساخت این تعداد بود. با این حال، وقفه‌ای که بین دو فصل سریال به وجود آمد، که برای تیم تولید آزاردهنده بود.

صلح‌میرزایی در پایان تأکید کرد که برای ساخت «حکایت‌های کمال» تلاش بسیاری کرده است: برای کارگردانی این سریال زحمت زیادی کشیدم. شاید باورتان نشود که شب‌ها نمی‌خوابیدم و مدام فکر می‌کردم چطور قصه را دلنشین‌تر کنم تا تماشاگر با آن ارتباط بیشتری بگیرد. خوشبختانه فصل دوم سریال نسبت به فصل اول با استقبال بیشتری مواجه شده است.

بررسی نقش زبان فارسی در تاریخ

چرا فارسی زبان ملی ما ایرانیان است؟

نزدیک است (احسن التقاسیم ص ۳۷۸)

طرح نو؛ سردبیر آنچه امروز ما آن را زبان فارسی می‌نامیم، پیشینه شگفتی را پشت سر گذاشته است. از ساختار واجی تا دستور. زبان فارسی در گذشته دارای جنس، شمار و پایانه صرفی بود. این ساختار با گذر زمان دچار تحول می‌شوند. این تحول در دوره میانه زبانی را تشکیل می‌دهد که در آن اثری بسیار ناچیزی از صرفی بودن پیداست و زبان به سوی تحلیلی شدن پیش می‌رود. از نظر علم زبان‌شناسی، در زبان صرفی شناسه‌ها نقش واژه را مشخص می‌کنند در حالی که در زبان تحلیلی (فارسی میانه، دری و فارسی نو)، ترتیب واژه‌ها (word order) یا حروف اضافه نقش را تعیین می‌کنند.

آنچه هدف اصلی این پژوهش است، بررسی تحول زبانی و تأثیر آن بر شکل‌گیری یک زبان ملی است. زبان فارسی زبان ملی است و هیچ‌کس نمی‌تواند این را کتمان کند. در دوره‌های تاریخی حتی با وجود حکومت‌های عرب و ترک‌زبان، باز این زبان فارسی بود که زبان دیوانی حکومت‌ها را تشکیل می‌داد. یکی از ویژگی‌های شگفت‌زبان فارسی، خلّال بودن آن است. این خلّال (حل‌کنندگی) بودن در گذر زمان باعث شده است که ساختار نحو و واجی زبان تغییری نکند. برای نمونه هیچ فارسی‌زبانی «ص» را به گونه‌ی عربی تلفظ نمی‌کند، بلکه ساختار واجی قدرتمند فارسی آن را به مانند «س» برگردان کرده است. این نمونه حتی در فعل نیز رخ داد. برای نمونه فعل left به معنای ترک کردن، در فارسی خَل می‌شود و فعل مرکب، لفت دادن را تشکیل می‌دهد.

زبان فارسی در کنار تمام تحول‌های تاریخی خود، همواره به مانند پدر یک خانواده، نگهبان فر و فرهنگ ایران زمین بوده است، اگر بخواهیم چنین تعبیری را گسترده کنیم، می‌توان چنین گفت که؛ زبان فارسی فرزندی را در دوره‌ی میانه به بار می‌آورد و این فرزندان در نواحی گوناگون ایران زمین، بسته به نوع آب و هوا و جغرافیای منطقه، هر کدام یادگاری از پدر باستانی خود را همواره حفظ کرده‌اند. این نگهبانی از دهه‌های پایانی حکومت ساسانیان تا امروز، بیانگر نگرش فرهنگی و غنای زبانی فارسی بوده است. ۱- گویش ارانی: این گویش در ناحیه اران در قفقاز بوده است. استخری و مقدسی از آن یاد کرده‌اند. مقدسی می‌گوید: در اران به ارانی سخن می‌گویند و فارسی ایشان قابل فهم است و حروف به خراسانی

۱۸- کوچی یا قفصی: طایفه قفص که با بلوچان یکجا بررسی شده است، استخری می‌گوید: زبانشان به جز فارسی، قفصی است (مسالک و الممالک ص ۱۷۷) و مقدسی می‌گوید: زبانشان نامفهوم و به سندی شبیه است (احسن التقاسیم ص ۴۷۱) ۱۹- نیشابوری: مقدسی می‌گوید همان فارسی ست که فصیح و قابل فهم است (احسن القاسیم ص ۳۳۴ و ۳۳۵)

۲۰- بخارایی: استخری می‌گوید همان سغدی ست با اندکی اختلاف (مسالک و الممالک ص ۳۱۴) ۲۱- مروی: مقدسی می‌گوید: زبان ایشان سنگین است و با آنکه فارسی ست ولی درازی و کشش در آخر کلمات است (احسن التقاسیم ص ۳۳۴) ۲۲- خوارزمی: استخری می‌گوید: زبان ایشان یکتاست و در خراسان تنها ایشان بدین گویند هرچند که فارسی باشد (مسالک و الممالک ص ۴۰۳)

۲۳- سمرقندی: مقدسی می‌نویسد: فارسی هرچند بین کاف و قاف حرفی گویند. (احسن التقاسیم ص ۳۰۴) ۲۴- سغدی: مقدسی می‌گوید: در ولایت سغد زبانی جداگانه دارند که با زبان‌های روستای خوارزم نزدیک است (احسن التقاسیم ص ۳۰۴)

۲۵- بخاری و بلخی را مقدسی زیباترین خواند و فارسی می‌داند (احسن التقاسیم ص ۳۳۵) ۲۶- اصفهانی: اوحدی اصفهانی چند غزل به این گویش دارد که در دیوانش ثبت کرده است. زاکانی نیز سخنانی گفته است (کلیات عبید زاکانی ص ۱۴)

۲۷- آذری: یکی از گویش‌های ایرانی که تا اواخر قرن دهم هجری در آذربایجان متداول بوده است. ابن حوقل زبان مردم آن سرزمین را فارسی می‌خواند که مراد آن یکی از گویش‌های ایرانی است و به تعداد گویش‌ها نیز اشاره می‌کند (صوره الارض ترجمه فارسی ص ۹۶). مسعودی (قرن چهارم) پس از آنکه همه‌ی زبان‌های ایرانیان را فارسی خوانده به اختلاف گویش‌ها اشاره کرده و نام گویش آذری را در ردیف پهلوی و دری آورده است. (التنبیه و الاشراف چاپ لیدن ص ۷۸)

۲۸- اردبیلی: ابن بزاز در صفوه الصفا جمله‌هایی را از زبان شیخ صفی‌الدین با قید زبان اردبیلی نقل کرده و سپس دو بیتی‌های متعددی را از شیخ آورده که به احتمال کلی همان گویش اردبیلی ست. این گویش با آذری متداول در تبریز و دیگر شهرها متفاوت است. آنچه به روشنی در این چند دست‌نمونه آمده است؛ نشان می‌دهد که زبان فارسی از دوره پسا میانه تا به امروز در چه نقش‌هایی فرو رفته است. این نقش‌ها و ماندگاری برخی از واژه‌های زبان، به جغرافیای منطقه و دوری از تاخت و تاز یپوندی ناگسستی دارد. هرچه ناحیه‌ای از ایران بزرگ، کمتر دچار تازش قرار گرفته باشد، غنای واژه در آن بیشتر است. در این بین نگهبانی نسل‌های پیشین و اهمیت دادن به اصالت فرهنگی و ملی، دیگر عامل ماندگاری این زبان کهن است.

به گویش تبری شعر می‌گفته‌اند یاد کرده و نمونه‌ای از اشعار ایشان را آورده است. در تاریخ رویان اولیالله آملی نیز ابیاتی از شاعران مازندران به گویش تبری ضبط شده است. (تاریخ رویان ص ۱۶۲)

مقدسی می‌نویسد که زبان تبرستان به زبان ولایت قومس و جرجان نزدیک است، جز آنکه در آن شتابدگی هست. (احسن التقاسیم ص ۳۶۸)

۹- گشتافی: درباره‌ی مردم این ناحیه (قفقاز و میان رودان آرس و کر) حمداله مستوفی می‌نویسد: زبانشان پهلوی به جیلانی باز بسته است. (نزهت القلوب ص ۱۰۷)

۱۰- قومس و جرجان (گرگان): مقدسی در ذکر زبان مردم این دو ناحیه می‌نویسد: زبانشان به هم نزدیک است. می‌گویند هاده (بده) و هاکن(بکن) و شیرینی در آن است (احسن التقاسیم ص ۳۶۸)

۱۱- رازی: مقدسی درباره اهل اقلیم الجبال می‌گوید: زبان‌های گوناگون دارند. اما در ری حرف راه را به کار می‌برند. می‌گویند: راهه و راکن (احسن التقاسیم ص ۳۶۸) از زبان رازی در جاهای دیگر نیز اطلاعاتی داده

اند. شاعری به نام «بندار رازی» شاعری به زبان مردم این شهر دارد که از آن جمله چند بیتی در المعجم ص ۹۴ و ۱۳۰ ثبت است.

۱۲- رامهرمزی: درباره زبان مردم این ناحیه مقدسی تنها اشاره می‌کند که زبانی دارند که فهمیده نمی‌شود. (احسن التقاسیم ص ۴۱۸)

۱۳- فارسی: استخری درباره یکی از سه زبان متداول در استان فارس می‌نویسد: فارسی زبانی ست که به آن گفتگو می‌کنند و همه‌ی مردم فارس آن را می‌فهمند مگر چند لفظ (مسالک الممالک ص ۱۳۷)

۱۴- پهلوی: استخری درباره‌ی این ناحیه می‌نویسد: زبان نوشتن عجم و محوس با یکدیگر پهلوی بوده که برای دریافتن عامه به تفسیر نیاز بود (مسالک و الممالک ص ۱۳۷) و منظور او همان زبان کتاب پندش است.

۱۵- کرمانی: مقدسی می‌نویسد که زبان مردم این سرزمین قابل فهم است و به خراسانی نزدیک (احسن التقاسیم ص ۳۷۱) و استخری می‌گوید زبان مردم کرمان همان فارسی ست (مسالک و الممالک ص ۱۷۷)

۱۶- مَکری: بنا بر گفته استخری زبان مردمان مَکران فارسی ست (احسن التقاسیم ص ۴۸۲)

۱۷- بلوچی: استخری می‌گوید: بلوچان و اهل بارز جز فارسی زبان دیگری نیز دارند (مسالک و الممالک ص ۱۶۷)

در آن منطقه است. (احسن التقاسیم ص ۴۱۸)

۵-کردی: یاقوت قصیده‌ای ملمع از یک شاعر کُرد به نام انوشیروان بغدادی معروف به شیطان العراق در کتاب خود آورده است (معجم البلدان ج ۱ ص ۱۸۸)

۶- دیلمی: استخری درباره‌ی این ناحیه می‌نویسد: زبانشان یکتاست و غیر از فارسی و عربی ست. (مسالک و الممالک ص ۲۰۵) و مقدسی می‌گوید: زبان ناحیه دیلم متفاوت و دشوار است (احسن التقاسیم ص ۳۶۸)

۷- گیلکی یا گیلکی: ظاهراً گویشی جداگانه از دیلمی بوده است. استخری می‌نویسد: در قسمتی از گیلان تا آنجا که من دریافته‌ام طایفه‌ای از ایشان هستند که زبانشان با زبان جیل و دیلم متفاوت است. (مسالک الممالک ص ۲۰۵)

۸- تبری یا مازندرانی: این گویش دارای ادبیات قابل توجهی بوده است. که کتاب مرزبان نامه به گویش تبری تألیف شده بود و از آن زبان به فارسی دری ترجمه شده است. این اسفندیار دیوان شعری را به زبان تبری با عنوان نیکی نامه ذکر می‌کند و آن را اسپهبد مرزبان بن رستم بن شروین مولف مرزبان نامه نسبت می‌دهد. (تاریخ تبرستان ج ۱ ص ۱۳۷) در قاپوس نامه نیز دو بیت به گویش تبری از مولف ثبت است. (قاپوس نامه ص ۹۸) ابن اسفندیار از بعضی شاعران این سرزمین که

۲- گویش مراغی: حمداله مستوفی می‌نویسد: تومان مراغه چهار شهر است: مراغه، بسوی، خوراقان و لیلان... مردمش سفید چهره می‌باشند... و زبانشان پهلوی مغربی ست (نزهت القلوب ص ۱۰۷)

۳- همدانی و زنجان: مقدسی درباره‌ی گویش این ناحیه تنها دو کلمه واتم watom و واتوا watoa را آورده است (احسن التقاسیم ص ۳۹۸)

شمس قیس رازی یک دو بیتی را در بحث از وزن فهلویات آورده و آن را از زبان «مردم زنگان و همدان» می‌شمارد (المعجم ص ۱۰۵) حمد اله مستوفی نیز می‌گوید: زبانشان پهلوی ست (نزهت القلوب ص ۶۷)

۴-خوزی: گویش مردم خوزستان که در روایت حمزه سمرقانی و ابن ندیم نیز از جمله زبان‌های متداول در ایران ساسانی شمرده شده است. استخری درباره‌ی گویش این ناحیه می‌نویسد: عامه‌ی ایشان به فارسی و عربی سخن می‌گویند، جز آنکه زبان دیگری دارند که نه عبرانی و نه سُرّیانی و نه فارسی ست. (مسالک و الممالک ص ۹۱) و ظاهراً مرداش گویش ایرانی آن سرزمین است. مقدسی نیز درباره گویش مردم خوزستان نکاتی را ذکر می‌کند که گویا مربوط به فارسی متداول

گزارش

نگاهی به تاریخچه کریدور ایران در شمال غرب کشور مطالعه‌ی دوره ساسانیان

طرح نو؛ جمشید پوراسمعیل نیازی بخش دوم و پایانی ۳- تحلیل پیامدهای اقتصادی و تجاری دوره ساسانی در کریدور شمال‌غرب ایران

الف- تأثیر بی‌ثباتی نظامی بر تجارت و مسیرهای عبور: درگیری‌های نظامی و ناپایداری سیاسی، به ویژه جنگ لازیک (۵۷۰ تا ۵۷۰ م) و نبردهای متعدد در گذرگاه‌های کلیدی شمال‌غرب، موجب اختلال شدید در جریان کالاهای ارزشمند شد. این منطقه پیشتر یکی از کانون‌های اصلی عبور کالاهای گران‌بها مانند ابریشم، ادویه‌جات، فلزات گران‌بها و پارچه‌های نفیس از شرق به غرب بود، اما ناامنی‌ها باعث اختلال جدی در جریان تجاری شد. (Rezakhani, ۲۰۱۰)

تاجران، با توجه به تهدیدات نظامی، برای جلوگیری از مواجهه با راهزنان و لشکرکشی‌ها، مسیرهای طولانی‌تر و پرهزینه‌تری را برگزیدند. این مسیرها غالباً به سمت مسیرهای دریایی در دریای سرخ یا شمال دریای خزر منتقل شدند که امنیت بیشتری داشتند اما هزینه بالاتری در پی داشت. (Rezakhani, ۲۰۱۰)

ب- فشار مالی و اقتصادی بر دولت ساسانی:

هزینه‌های استقرار نیروهای دائم در گذرگاه‌ها و مرزهای شمال‌غرب، فشارهای مالی شدیدی بر دولت ساسانی وارد کرد. منابع زیادی برای تأمین و تجهیز نیروها، تعمیر استحکامات و بازسازی زیرساخت‌های تخریب‌شده صرف شد. (Frye, ۱۹۸۴)

این وضعیت موجب کاهش سرمایه‌گذاری در توسعه اقتصادی و زیرساخت‌های تجاری شد، زیرا منابع مالی به مسائل دفاعی و امنیتی اختصاص یافت. جاده‌ها، کاروانسراها و بازارهای محلی که می‌توانستند نقش حیاتی در ارتقای تجارت بین‌المللی ایفا کنند، به دلیل تمرکز بر امنیت، مورد غفلت قرار گرفتند. (Rezakhani, ۲۰۱۰)

ح- اثرات بر بازارها و کاروانسراهای محلی: بازارها و مراکز تجاری شمال‌غرب ایران، که بر اساس جریان تجاری مستمر شکل گرفته بودند، به دلیل بی‌ثباتی‌های سیاسی و نظامی دچار رکود شدند. کاهش حجم کالاهای عبوری و افزایش مخاطرات باعث شد بسیاری از تاجران فعالیت‌های خود را کاهش دهند یا به مناطق امن‌تر منتقل شوند. (Rezakhani, ۲۰۱۰)

تغییرات مکرر در کنترل سیاسی گذرگاه‌ها و اعمال تعرفه‌ها و محدودیت‌های متنوع، اعتماد تاجران را کاهش داد و درآمد‌های گمرکی دولت ساسانی را تحت فشار قرار داد. (Frye, ۱۹۸۴)

د- پیامدهای بلندمدت و تأثیر بر قدرت منطقه‌ای: این اختلالات اقتصادی و نظامی در گذرگاه‌های شمال‌غرب ایران، در بلندمدت باعث کاهش نفوذ اقتصادی و سیاسی ساسانیان در منطقه شد. ضعف کنترل و کاهش درآمد‌های گمرکی، فرصت را برای افزایش نفوذ امپراتوری بیزانس و دولت‌های محلی فراهم آورد. همچنین، کاهش اهمیت این مسیر در تجارت ابریشم به نفع مسیرهای جایگزین، به تضعیف موقعیت اقتصادی ایران کمک کرد. (Frye, ۱۹۸۴)

در نتیجه، اثرات بلندمدت این بی‌ثباتی‌ها، کاهش توان

ابریشم و گرایش تاجران به مسیرهای جایگزین، نشان‌دهنده تأثیر بلندمدت بی‌ثباتی‌های نظامی و سیاسی بر ژئوپلیتیک و اقتصاد منطقه بود. (Rezakhani, Frye, ۲۰۱۰)

در سطح تحلیلی، این دوره می‌تواند به عنوان مرحله‌ای بحرانی در روند تغییرات ژئوپلیتیکی و اقتصادی شمال‌غرب ایران تفسیر شود که اثرات آن در دوره‌های بعدی نیز ادامه یافت. ساسانیان، با وجود سرمایه‌گذاری‌های قابل توجه در استحکامات و نیروهای نظامی، نتوانستند تمام تهدیدها را کنترل کنند و این ناکامی موجب بازتوزیع قدرت و جریان‌های تجاری در منطقه شد. (Daryae, ۲۰۰۹; Greatrex & Lieu, ۲۰۰۲)

در نتیجه، مطالعه کریدور شمال‌غرب ایران در دوره ساسانی، پیش و پس از اصلاحات خسرو انوشیروان، نشان می‌دهد که این کریدور نه تنها یک مسیر جغرافیایی بلکه ساختاری چندلایه شامل ابعاد نظامی، اقتصادی و سیاسی بود که نقش تعیین‌کننده‌ای در تثبیت قدرت منطقه‌ای و جریان‌های تجاری ایران ایفا کرد.

فهرست منابع: Alizadeh, Alireza. The Archaeology of the Caucasus: From the Early Bronze Age to the Iron Age. London: Routledge, ۲۰۱۴.

بررسی جنگ لازیک و چالش‌های نظامی و اقتصادی شمال‌غرب ایران. BiblioIranica. Encyclopedia of Persian History and Culture. Tehran: BiblioIranica, ۲۰۱۶.

تحلیل نقش انوشیروان در تحکیم مرزها و اصلاحات اداری و نظامی. Daryae, Touraj. Sasanian Persia: The Rise and Fall of an Empire. London: I.B. Tauris, ۲۰۰۹.

اثرات اقتصادی و سیاسی جنگ لازیک و معاملات ساسانیان با بیزانس و تأثیرات ژئوپلیتیک. Labbaf-Khaniki, Sam. Trade Routes of Ancient Iran: Economic and Strategic Corridors. Tehran: University of Tehran Press, ۲۰۲۰.

مسیرهای تجاری و اهمیت اقتصادی و امنیتی شمال‌غرب ایران. Rezakhani, Khodadad. ReOrienting the Sasanians: East Iran in Late Antiquity. Edinburgh: Edinburgh University Press, ۲۰۱۰.

بررسی تأثیرات نظامی و اقتصادی جنگ‌ها و مسیرهای تجاری شمال‌غرب ایران.

آذربایجان غربی؛ بهترین هاب ورود و خروج طلا و سنگ‌های قیمتی

طرح نو؛ گروه خبر
متولیان برگزاری نخستین نمایشگاه طلا و جواهر ارومیه اعلام کردند. آذربایجان غربی به لحاظ ظرفیت‌های مرزی، بهترین هاب برای ورود و خروج طلا و سنگ‌های قیمتی است.
رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان طلا و جواهر ایران در گفتگو با خبرنگاران در ارومیه و در تشریح دستاوردهای اولین نمایشگاه تخصصی طلا، جواهر، نقره، گهرسنگ‌ها و ماشین‌آلات و صنایع ارومیه اظهار کرد: ایران در زمینه تولید مصنوعات در جهان جزو هفت کشور برتر است با این حال در زمینه صادرات بدلائل مشخص جایگاه مناسب ندارد.
سیدجیت شغایی با انتقاد از برخی تصمیمات دولت مردان در حوزه طلا افزود: برخی تصمیمات و سیاست‌های اشتباه که همچنان هم ادامه دارد، صادرات مصنوعات را کاهش داده است و جایگاه ایران را به کشورهای، چون ترکیه واکذار کرده است بطوریکه ترکیه در سال گذشته بیش از ۷۰۰ تن و ایران تنها ۴۰۰ کیلو صادرات در این زمینه داشته است.

تولید طلا در کشور سالانه بطور میانگین ۱۰ تا ۱۲ تن شمش طلاست که بعد تولید در بورس عرضه می‌شود.

استقبال از نمایشگاه طلا و جواهر ارومیه فراتر از انتظار

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ارومیه هم در این نشست به خبرنگاران گفت: وجود معادن غنی طلا در استان آذربایجان غربی فرصت ارزشمندی برای این استان ایجاد کرده است.
قاسم کریمی، افزود: برای توسعه صنعت طلا و جواهر در استان آذربایجان غربی و بنا به وجود پتانسیل‌های موجود در استان به دنبال کسب جایگاه و سهم برای استان آذربایجان غربی بالاخص از ایمیدرو هستیم.
وی خاطر نشان کرد: اخذ مجوز و راه‌اندازی گمرک تخصصی صادرات طلا و برپایی اولین نمایشگاه طلا و جواهرات در استان و تکمیل زنجیره در این حوزه در راستای تبدیل استان آذربایجان غربی به هاب صادراتی

طلا و جواهرات از دیگر برنامه‌هاییست که در این بخش در حال انجام است.

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ارومیه به استقبال بی نظیر از نمایشگاه طلا و جواهر استان در ارومیه نیز اشاره کرد و افزود: استقبال از این نمایشگاه فراتر از انتظار بود به طور ظرفیت هتل ها و اماکن اقامتی ارومیه پر شده است.

آذربایجان غربی بهترین هاب تجاری طلا و جواهر کشور

عضو هیئت مدیره اتحادیه تولیدکنندگان طلا و جواهر ایران و رئیس پایانه صادراتی گهرسنگ ها و فلزات گرانبها در نشست خبری مشترک متولیان امر نمایشگاه طلا در محل اتاق بازرگانی ارومیه گفت: آذربایجان غربی به لحاظ ظرفیت های مرزی، بهترین هاب برای ورود و خروج طلا و سنگ های قیمتی است.
هومن زنگنه ادامه داد: نمایشگاه بین‌المللی طلا

و جواهر ارومیه میزان توانمندی‌های مدیران ارشد اجرایی و ظرفیت های ارزشمند استان در حوزه طلا و جواهر را نشان داد.

بازدید بیش از ۵۰ هزار نفر از نمایشگاه بین‌المللی طلا و جواهر ارومیه

رئیس اتحادیه طلا، جواهر و ساعت ارومیه نیز گفت: اولین نمایشگاه طلا و جواهرات ارومیه یکی از اتفاقاتی بود که در راستای توسعه این صنعت در استان انجام گرفت و شاهد استقبال پرشور علاقمندان این صنعت در دو روز برگزاری نمایشگاه صورت گرفت که فراتر از انتظارات ما بود.

حسین داندنه با اشاره به پیش‌بینی افزایش بازدید علاقمندان در روزهای آینده خاطر نشان کرد: در طی دو روز، تفاهم نامه‌هایی با اتاق اصناف استان آذربایجان غربی و شهرستان ارومیه و اتحادیه طلای دیلا و اربیل عراق منعقد شد.

داندنه درخصوص استقبال کم بخش ساعت در نمایشگاه گفت: بدلیل برگزاری نمایشگاه یک روز بعد از نمایشگاه تهران برخی شرکت‌ها واحدها بخصوص در حوزه ساعت میسر نشد با این حال نخستین دوره نمایشگاه با همراهی قابل توجهی همراه شد.

رئیس اتحادیه طلا، جواهر و ساعت ارومیه ادامه داد: آذربایجان غربی در حوزه مصرف طلا جزو ۳ استان برتر کشور است ضمن اینکه در بین ۵ شهر مطرح کشور در حوزه تولید و تامین، ارومیه در حال نزدیک شدن به این جمع است.

وی خاطر نشان کرد: در چند سال رشد طلاسازی بوضوح دیده شده و استان آذربایجان غربی جزو اولین استان‌های دارای کنسرسیوم‌های مهارتی و صادراتی است. گفتنی است: نخستین نمایشگاه طلا و جواهر ارومیه نمره قبولی گرفت

باشگاه خبرنگاران جوان

آیین اختتامیه نمایشگاه نقاشی، با محوریت کودکان و جنگ

در خوی

طرح نو؛ گروه خبر
آیین اختتامیه نمایشگاه نقاشی، با محوریت کودکان و جنگ (جنگ ۱۲ روزه) در محوطه اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی خوی برگزار شد.
علی مقدم سرپرست اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی در این مراسم گفت: باید به هنرمندان نگاه ویژه ای داشته باشیم و بستر فرهنگی هنری را در این شهرستان برای پرورش هنرمندان آماده نماییم.

وی هدف از برپایی نمایشگاه نقاشی کودک و نوجوان ایجاد انگیزه برای این سن و سال دانست و افزود: تا هنر و زحمت آنان دیده شود و بدانند که می‌توانند با تداوم تلاش‌های هنری خود در آینده در این زمینه به نتیجه خوبی برسند.

لازم به توضیح است که، نمایشگاه نقاشی رسام به مدیریت سجودی هنرمند نقاش شهرستان خوی با نمایش بیش از ۲۰۰ اثر چشم‌نواز با همکاری و حمایت اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان خوی، از هشتم شهریور ماه بمدت هفت روز در گالری مجتمع فرهنگی این اداره در معرض دید عموم قرار گرفت.
در پایان مراسم ۱۴۰ نفر از کودکان و نوجوانان هنرمند به همت اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی با اهدا لوح تقدیر تجلیل به عمل آمد.

مفقودی روزنامه طرح نو
برگ سبز سواری پژو ROA به رنگ نقره ای - آبی - متالیک مدل ۱۳۸۷ به شماره موتور 11686075578 شماره شاسی 61378308 و شماره پلاک ایران ۳۵-۲۲۹ب ۵۴ به مالکیت خانم مارال مقدم نصیری مفقود شده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

مفقودی روزنامه طرح نو
برگ سبز سواری سمند مدل ۱۳۹۶ به شماره انتظامی ۲۵-۹۱۱ج ۲۴ به شماره موتور ۱۲۴K1۱۵۶۵۲۷ و شماره شاسی ۵۳۲۶۰۰۸۲ NAAC۹۱CE۳HF۰۲۰۰۸۲ مفقود شده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

مفقودی روزنامه طرح نو
برگ سبز کامیون بنز خاور مدل ۱۳۵۱ به شماره انتظامی ۲۵-۲۶۴ع ۹۳ به شماره موتور ۱۰۰۴۳۹۵۴ و شماره شاسی ۱۰۷۹۵۱۴۹ بنام خانم فاطمه کوهی مفقود شده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

شناسه آگهی: ۱۹۹۷۳۲۰
م الف: ۱۹۹۷۳۲۰
شماره نامه: ۱۴۰۴۸۵۶۰۴۰۰۴۰۵۸۷۱
تاریخ ارسال نامه: ۱۴۰۴/۰۶/۱۵
آگهی فقدان سند مالکیت
سند مالکیت به شماره سریال ۷۳ / ب - ۵۳۳۳۷۹۵۸۶۷ شش دانگ پلاک ۲۶۲ فرعی از ۹ اصلی واقع در بناب بخش ۴ مراغه به شماره دفتر ۱۳۲ صفحه ۲۹۹ ذیل ثبت ۴۱۰۵۴ بنام الهیار رستم یار چیتلو ثبت صادر و تسلیم شده است. سپس مالک با ارائه نامه شماره ۱۴۰۴۰۲۱۵۰۹۴۱۰۰۷۳۸ مورخه ۱۴۰۴/۰۶/۱۱ دفترخانه شماره ۹ بناب مدعی فقدان سند مالکیت مزبور به علت اسباب‌کشی شده و تقاضای سند مالکیت المثنی نموده است. مراتب در اجرای تبصره

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۶/۱۶
یونس آقاپور
مدیر واحد ثبتی حوزه ثبت ملک
بناب

مفقودی روزنامه طرح نو
برگ سبز وسند مالکیت یک دستگاه سواری سیتیم مزدا مدل ۱۹۸۵ به شماره موتور ۴۵۸۰۴۰، شماره شاسی ۵۳۲۶۰۰، شماره پلاک انتظامی ۲۵-۱۲۰۴۷۴۷ بنام آقای روح اله شاهی کلالق فرزند شیر یعلی به شماره ملی ۵۱۹۹۶۰۱۱۴۸ مفقود و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

مفقودی روزنامه طرح نو
برگ سبز وسند مالکیت نیمه یدک کانتریئر سیتیم ماموت مدل ۱۳۹۰، به شماره موتور ۰۰۰۰۰۰۰۰، شناسه NACTKT3۷۵B1۰۲۳۴۲۵ شماره پلاک انتظامی ۳۵-۳۷۱۰۳۵ بنام آقای هدایت پور محمد کنگر مزلو فرزند جمشید به شماره ملی ۵۱۹۸۸۶۱۱۴۹ مفقود و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

شناسه آگهی: ۱۹۹۳۸۱۳
شماره: ۱۴۰۴/۱۰/۱۴/۱۴۵۵
تاریخ: ۱۴۰۴/۰۶/۰۸
آگهی تحدید حدود اختصاصی بخش ۱۴ تبریز
نظر بر اینکه شش‌دانگ پلاک ذیل از طرف مالک درخواست قبول ثبت بعمل آمده و آگهی نوبتی اول بتاريخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۱ و در روزنامه نگین آذربایجان منتشر گردیده و تاکنون محدود حدود آنها بعمل نیامده است لذا تحدید حدود پلاک مزبور در روز و تاریخ و راس ساعت قید شده به شرح ذیل بعمل خواهد آمد:

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۶/۱۶
خلیل شری زاده
رئیس اداره ثبت اسناد و املاک
شهرستان اسکو

شناسه آگهی: ۱۹۹۳۷۷۲
شماره: ۱۴۰۴/۱۰/۴/۱۴۶۰
تاریخ: ۱۴۰۴/۰۶/۰۹
آگهی تحدید حدود اختصاصی بخش ۱۴ تبریز
نظر بر اینکه شش‌دانگ پلاک ذیل از طرف مالک درخواست قبول ثبت بعمل آمده و آگهی نوبتی اول بتاريخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۱ و در روزنامه نگین آذربایجان منتشر گردیده و تاکنون محدود حدود آنها بعمل نیامده است لذا تحدید حدود پلاک مزبور در روز و تاریخ و راس ساعت قید شده به شرح ذیل بعمل خواهد آمد:

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۶/۱۶
خلیل شری زاده
رئیس اداره ثبت اسناد و املاک
شهرستان اسکو

شناسه آگهی: ۱۹۹۳۹۳۳
شماره: ۱۴۰۴/۱۰/۴/۱۴۶۴
تاریخ: ۱۴۰۴/۰۶/۰۹
آگهی تحدید حدود اختصاصی بخش ۱۴ تبریز
نظر بر اینکه شش‌دانگ پلاک ذیل از طرف مالک درخواست قبول ثبت بعمل آمده و آگهی نوبتی اول بتاريخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۱ و در روزنامه نگین آذربایجان منتشر گردیده و تاکنون محدود حدود آنها بعمل نیامده است لذا تحدید حدود پلاک مزبور در روز و تاریخ و راس ساعت قید شده به شرح ذیل بعمل خواهد آمد:

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۶/۱۶
خلیل شری زاده
رئیس اداره ثبت اسناد و املاک
شهرستان اسکو

شناسه آگهی: ۱۹۹۵۹۸۵
شماره نامه: ۱۴۰۴۸۵۶۰۴۱۹۹۰۱۰۰۰۲
تاریخ ارسال نامه: ۱۴۰۴/۰۶/۱۱
آگهی فقدان سند مالکیت
به شرح دفتر و سیستم جامع املاک مقدار دو سهم از ۱۰ سهم سه دانگ از شش‌دانگ دو باب مغازه تحت پلاک یک فرعی از ۱۲۱۰ اصلی بخش ۰۷ تبریز در دفتر ۱۹۵ صفحه ۴۲۱ بشماره چاپی ۲۷۹۰۷۱ به نام حبیب ماهوتی ثبت و سند صادر گردیده است و مقدار دو سهم از ۱۰ سهم سه دانگ از شش‌دانگ دو باب مغازه تحت پلاک یک فرعی از ۱۲۱۰ اصلی بخش ۰۷ تبریز در دفتر ۱۹۵ صفحه ۴۱۹ بشماره چاپی ۲۷۹۰۷۲ به نام محمد رضا ماهوتی ثبت و سند صادر گردیده است و مقدار دو سهم از ۱۰ سهم سه دانگ از شش‌دانگ دو باب مغازه تحت پلاک یک فرعی از ۱۲۱۰ اصلی بخش ۰۷ تبریز در دفتر ۱۹۵ صفحه ۴۲۳ بشماره چاپی ۲۷۹۰۷۰ به نام علی اکبر ماهوتی ثبت و سند صادر گردیده است و دو سهم از ۱۰ سهم سه دانگ از شش‌دانگ دو باب مغازه تحت پلاک یک فرعی از ۱۲۱۰ اصلی بخش ۰۷ تبریز در دفتر ۱۹۵ صفحه ۴۲۷ بشماره چاپی ۲۷۹۰۶۹ به نام حمید ماهوتی ثبت و سند صادر گردیده است، سپس آقای سیامک ارشدی

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۶/۱۶
علی رستمی
مدیر واحد ثبتی حوزه ثبت ملک
منطقه غرب تبریز

صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر: دکتر محمدرضایرانی

آدرس تبریز: چهار راه مارالان - روبروی مسجد میانه- پ ۵۲۳ - طبقه ۴
تلفکس: ۸۷۷۱ ۳۵۴۱-۴۱

آدرس ارومیه: ابتدای خیابان سرداران ۱- ۲۲- طبقه ۳- واحد ۱۱
تلفکس: ۲۲۲۴۸۵۸۸-۴۴

لیتوگرافی و چاپ: شاخه سبز

طرح نو

رتبه ۳ در طرح رتبه بندی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

پیامبر اکرم (ص):
از حاکمان الهی اطاعت کنید و گوش بفرمان باشید زیرا اطاعت از رهبری مایه «وحدت امت اسلام» است.

یکشنبه ۱۶ شهریور ماه ۱۴۰۴ - سال نوزدهم - شماره ۳۳۹۴

خبر

رفع موانع فیزیکی از معابر سطح حوزه شهرداری منطقه ۲ تبریز

طرح نو؛ گروه شهری
معاون محیط زیست و خدمات شهری منطقه ۲ گفت: برای سهولت تردد شهروندان از معابر شهری، رفع موانع فیزیکی از پیاده روهای سطح حوزه این منطقه به انجام رسید.

اکبر تقوی با اعلام این مطلب افزود: به منظور سهولت تردد شهروندان از پیاده روهای سطح حوزه این ناحیه، توسط تلاشگران حوزه خدمات و عوامل پر تلاش شهرداری های نواحی سه گانه منطقه، با شناسایی مکان های پرخطر و نقاط حادثه خیز، بطور شبانه از معابر شهری رفع خطر شد.

وی تصریح کرد: در همین راستا در معابر خیابان امام و مسیر آبرسان از مرکزی ترین مسیر عبوری شهروندان و عابران پیاده و در معابر جاده ائل گلی و بلوار دکتر حسایی از اصلی ترین مسیرهای شهر و همچنین در جاده باسمنج و بلوار فتح از مهمترین معابر شهری، فعالیت هایی از قبیل برداشت ورق های جوشکاری شده در پیاده رواها، حذف میله های فلزی زائد و برش پایه تابلوهای شکسته به انجام رسیده و شهرداری منطقه ۲ از معابر شهری رفع خطر کرده است.

در دیدار شهردار تبریز با رییس پژوهشگاه فضایی ایران مطرح شد:

بهره گیری از ظرفیت های پژوهشگاه فضایی ایران در پروژه های فناورانه کلانشهر تبریز

طرح نو؛ گروه شهری
شهردار تبریز با تأکید بر اهمیت بهره گیری از فناوری های فضایی گفت: بسیاری از مسائل و چالش های شهری از جمله مدیریت منابع، کنترل آلودگی، ساماندهی توسعه شهری و کاهش آسیب های زیست محیطی نیازمند داده های دقیق و تحلیل های علمی است.

به نقل از پژوهشگاه فضایی ایران، یعقوب هوشیار در دیدار با وحید یزدانیان، رئیس پژوهشگاه فضایی ایران اظهار کرد: همکاری شهرداری با پژوهشگاه فضایی ایران می تواند مسیر تازه ای برای حل مشکلات کلانشهرها بگشاید.

هوشیار در این نشست ضمن تأکید بر بهره گیری از ظرفیت پژوهشگاه فضایی ایران در پروژه های فناورانه کلانشهر تبریز گفت: با تعریف پروژه های

مشترک همکاری بین پژوهشگاه فضایی ایران و کلانشهر تبریز این مهم تحقق می یابد.
در این نشست کارشناسان پژوهشگاه فضایی ایران گزارشی جامع از توانمندی های پژوهشگاه در حوزه سنجنش از دور و ارائه خدمات مبتنی بر تصاویر سوپرزولوشن ماهواره خیام ارائه کردند. این تصاویر با دقت بالا می توانند در حوزه های متنوعی همچون مدیریت منابع شهری، رصد تغییرات کالبدی، کنترل ساخت و سازهای غیرمجاز، پایش تغییر کاربری اراضی و بهبود نظام حمل و نقل و ترافیک شهری به کار گرفته شوند.

رئیس پژوهشگاه فضایی ایران نیز در این نشست با اشاره به ظرفیت های ماهواره خیام اظهار کرد: تصاویر با دقت بالای ماهواره ای می توانند در مدیریت منابع آبی، پایش خشکسالی، رصد

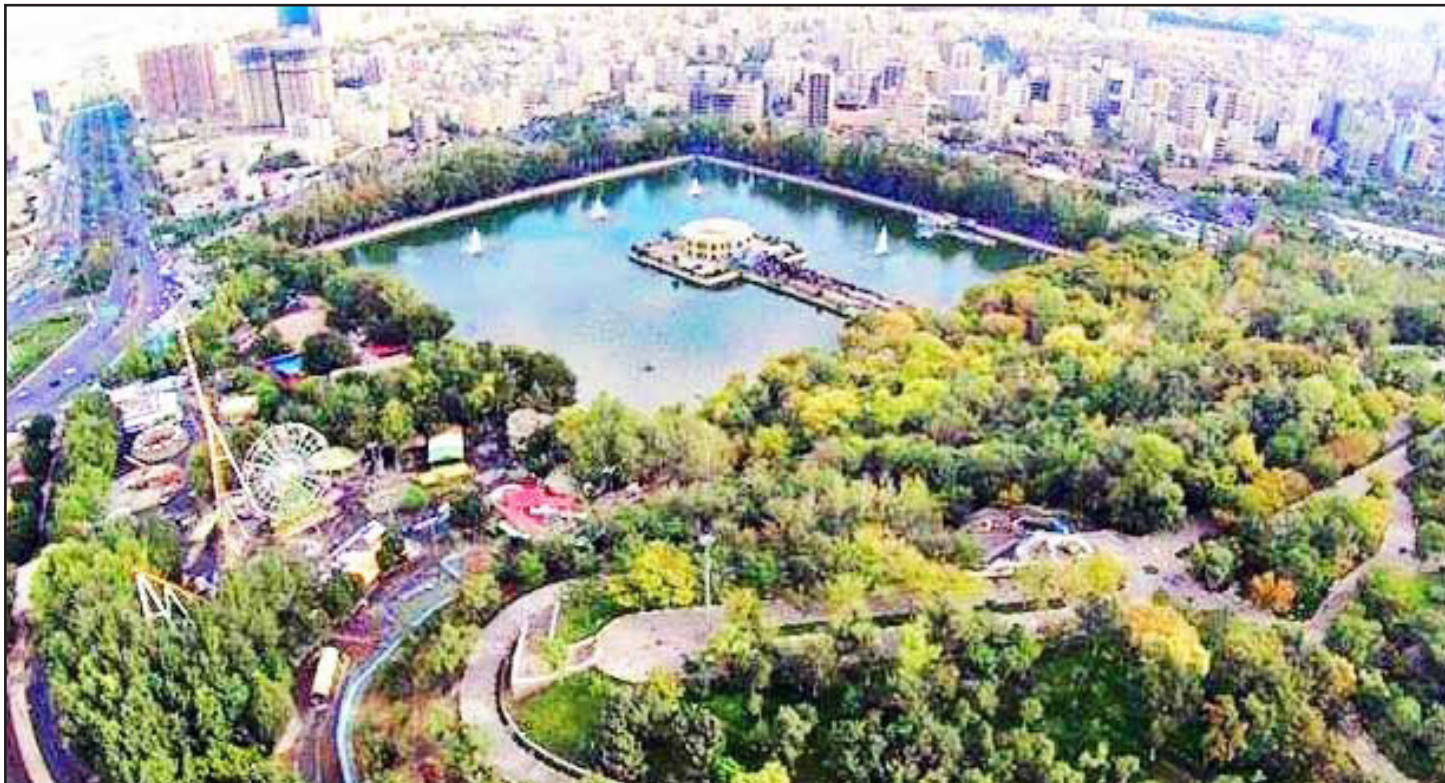
وضعیت رودخانه ها و منابع زیرزمینی نقش اساسی ایفا کنند. همچنین، استفاده از این فناوری در پایش آلودگی هوا، گردوغبار و آلاینده های زیست محیطی به شهرداری ها کمک می کند تا تصمیمات دقیق تر و مبتنی بر داده های علمی اتخاذ نمایند.

وی افزود: پژوهشگاه فضایی ایران با تکیه بر تجربه علمی و ظرفیت های فناورانه خود آمادگی دارد در قالب همکاری های مشترک، خدمات متنوع ماهواره ای را در اختیار شهرداری تبریز و سایر شهرداری های کلانشهرهای کشور قرار دهد. این همکاری ها می تواند گام مهمی در مسیر مدیریت هوشمند شهری و ارتقای کیفیت زندگی شهروندان باشد.

بر اساس توافقات صورت گرفته، مقرر شد با همکاری پژوهشگاه فضایی ایران و شهرداری تبریز، مجمع شهرداری های کلانشهرها با محوریت معرفی توانمندی های پژوهشگاه فضایی ایران و بررسی راهکارهای فناورانه برای مدیریت منابع، حل چالش های شهری و زیست محیطی برگزار شود.
در این نشست مشترک همچنین نماد ماهواره بومی ناهید ۲ توسط رییس پژوهشگاه فضایی ایران به شهردار تبریز اهدا شد.
در بخش دیگری از نشست، موضوع تهازر زمین فعلی پژوهشگاه رانشگرهای فضایی تبریز با زمینی مناسب تر برای احداث ساختمان جدید این پژوهشگاه مورد بررسی قرار گرفت. این اقدام می تواند زمینه توسعه فعالیت های پژوهشی و آزمایشگاهی پژوهشگاه را در منطقه شمال غرب کشور فراهم کند.

گزارش

شهر زنده نه با برج ها که با نفس سبز پارک ها ادامه می یابد

طرح نو؛ بیژن آقا بیگی
گاهی یک تصمیم، سرنوشت یک شهر را تغییر می دهد. درست در زمانی که بسیاری از کلانشهرها زیر بار پروژه های تجاری و برج های بلند از نفس کشیدن بازمی مانند، تبریز شاهد اقدامی جسورانه شد که بوی زندگی و عدالت می دهد.

تصمیم قاطع و هوشمندانه شهردار تبریز مبنی بر ممانعت از احداث یک مجتمع تجاری و جایگزینی آن با پارکی جدید در قلب پرتراکم شهر، خبری فراتر از یک مصوبه ساده است. این اقدام، نه تنها یک رویداد شهری، بلکه نمادی از یک تغییر رویکرد حیاتی و ضروری در مدیریت شهری است؛ چرخشی از نگاه سود محور به نگاه انسان محور که امید می رود نقطه عطفی در تاریخ شهرسازی تبریز باشد.

شهر سازی گذشته تبریز، شهر سازی برای تجارت بود نه انسان!!!

برای دهه ها، تبریز از یک پارادوکس شهری رنج می برد: شهری که با انبوهی از برج ها و مجتمع های تجاری جدید و قدیمی مواجه است همچنان از فقر مطلق در فضاهای عمومی و تفریحی رنج می برد. به نظر می رسد در دهه های گذشته، سیاست گذاران شهری بی توجه به نیاز واقعی شهر و شهروندان، تنها بر تراکم ساخت و سازهای تجاری متمرکز بوده اند. خالی بودن بسیاری از واحدهای تجاری و پاساژهای سطح شهر، دلیلی انکارناپذیر بر اشباع این بخش و شکست این رویکرد است. خیابان ها و محلات مرکزی شهر به جای اینکه میزبان فضاهای سبز، پاتوق های فرهنگی و مکان هایی برای تعامل اجتماعی باشند، به یک نمایشگاه بی روح از سازه های بتنی تبدیل شده اند.

تصمیمی شجاعانه؛ بازگشت به اصول شهر سازی

در چنین شرایطی، اقدام شهردار تبریز در توقف اجرای یک پروژه تجاری و تبدیل آن به پارک، یک عمل شجاعانه و آینده نگرانه است. این تصمیم نشان می دهد که مدیریت شهری فعلی به جای تکرار اشتباهات گذشته، اولویت را به سلامت روانی، جسمی و اجتماعی شهروندان داده است. یک پارک، تنها یک قطعه زمین سبز نیست؛ بلکه محلی برای بازی کودکان، استراحت سالمندان، تعامل همسایگان

انسان ها، نه خودروها، بسیاری از پروژه های تجاری این شهر را به پارک و مسیرهای دوچرخه سواری بدل کرد. «های لاین» نیویورک: این شهر به جای تخریب یک خط آهن متروکه، آن را به یک پارک خطی مرتفع تبدیل کرد. این پروژه نمادی از «طراحی خلاقانه شهری» است که زیرساخت های قدیمی را به فرصت های جدید تبدیل می کند.

«جنوگه جنون» سئول: در پایتخت کره جنوبی، مقامات شهری با تصمیمی انقلابی، یک بزرگراه مرتفع را تخریب کردند تا رودخانه ای که در زیر آن دفن شده بود را احیا کنند. این پروژه به یک ریه تنفسی برای شهر تبدیل شد و سرزندگی را به بافت مرکزی سئول بازگرداند. این نمونه درسی در زمینه «شهرسازی محیط زیست محور» و اولویت دهی به طبیعت در قلب شهر است.

«میلنیوم پارک» شیکاگو: این پارک بزرگ روی یک پارکینگ و ریل متروکه ساخته شد و امروز به عنوان یکی از مهم ترین فضاهای فرهنگی و تفریحی این شهر شناخته می شود. این پروژه نشان دهنده رویکرد «بازآفرینی شهری» است که فضاهای ناکارآمد را به سرمایه های اجتماعی تبدیل می کند.

استانبول: بازگرداندن میدان تکسیم به مردم و جلوگیری از توسعه های تجاری، هویت اجتماعی شهر را احیا کرد. این نمونه ها و نظریات، همگی بر اهمیت فضاهای عمومی، پیاده مداری، و اولویت دهی به انسان در مقابل بتن تأکید دارند. به همین جهت، رویکرد توسعه پایدار، توزیع عادلانه خدمات شهری، و کاهش تمرکزگرایی در ساخت و سازهای تجاری باید در صدر برنامه های مدیریت شهری تبریز قرار گیرد.

نتیجه گیری: تصمیم اخیر شهردار تبریز مبنی بر اولویت دادن به منافع عمومی و پایداری محیطی بر سود اقتصادی کوتاه مدت، نشان دهنده تغییر مهمی در رویکرد مدیریت شهری است. این اقدام، آغاز فصلی جدید برای پایان دادن به شهرسازی بی رویه و تمرکز بر ایجاد فضاهای عمومی و بهبود کیفیت زندگی شهروندان است. برای تداوم این مسیر، نیاز به برنامه ریزی دقیق، عزم پایدار و مشارکت مردم است تا تبریز به شهری سرزنده و پویا تبدیل شود.

به روشی نشان می دهد که اولویت باید با فعالیت های انسانی و کیفیت فضاهای عمومی باشد، نه صرفاً ساخت و ساز. پروژه های او در کپنهاگ، به عنوان نمونه هایی از تبدیل فضاهای خودرو محور به فضاهای پیاده مدار و عمومی، الهام بخش بسیاری از شهرهای جهان است.

ریچارد فلوریدا: (Richard Florida) نظریه پرداز «طبقه خلاق»، بر این باور است که شهرهای موفق، آنهایی هستند که کیفیت زندگی و فضاهای عمومی جذاب را برای جذب استعدادها و نوآوری ها فراهم می کنند. صرفاً ساختن مراکز خرید، جذابیت پایداری ایجاد نمی کند، بلکه این پارک ها، کافه ها، فضاهای هنری و سبز هستند که به شهرها هویت و پویایی می بخشند. انریکه پنالوسا شهردار سابق بوگوتا، می گوید: «ارزش فضای عمومی با اقتصاد یا ریاضیات قابل سنجنش نیست؛ باید آن را با روح حس کرد»، او با شعار «شهر برای

جین جیکوبز: (Jane Jacobs) این شهرساز و فعال اجتماعی برجسته آمریکایی، در کتاب مشهور خود «مرگ و زندگی شهرهای بزرگ آمریکایی»، به شدت منتقد شهرسازی مدرنیستی بود که فضاهای عمومی را نادیده می گرفت. او معتقد بود: «شهرها تنها زمانی توانایی ارایه چیزی برای همه را دارند که توسط همه خلق شوند» این جمله، بر اهمیت مشارکت مردم و ایجاد فضاهایی که پاسخگوی نیازهای واقعی آن ها باشد، تأکید می کند. از دیدگاه جیکوبز، تنوع کاربری ها و وجود فضاهای عمومی کوچک و متعدد، رمز سرزندگی و امنیت شهری است. یان گل: (Jan Gehl) این معمار و شهرساز دانمارکی، با تمرکز بر «شهرهای انسانی»، بر لزوم طراحی فضاهایی تأکید دارد که مردم بتوانند در آن قدم بزنند، بنشینند و تعامل داشته باشند. نظریات او بر این اصل استوار است که «اول زندگی، بعد فضا، و سپس ساختمان»، این دیدگاه

بازسازی روح خسته شهروندان است. این اقدام، به مثابه بازگشت به اصول اولیه شهرسازی است که در آن، شهر برای مردم ساخته می شود، نه برای سودهای تجاری.

راهکار آینده؛

نگاهی به تجارب جهانی و نظریات علمی

تبریز امروز نیازمند آن است که از این اقدام فراتر رفته و با الهام از جدیدترین متدهای علمی و عملی مدیریت شهری در کشورهای پیشرفته، برنامه ای جامع برای آینده خود تدوین کند. این رویکرد نه تنها با تجارب موفق جهانی همسو است، بلکه ریشه های عمیقی در نظریات برجسته شهرسازی دارد:

شهر ایده آل از منظر شهرداران، معماران و شهرسازان بزرگ:

شهر بدون شهروند و شهرداری بدون مشارکت شهروندان معنای واقعی نخواهد داشت

پیام اجتماعی